

Výroční zpráva 2019

Českého svazu ochránců přírody Vlašim

Základní údaje o ČSOP Vlašim

Adresa:

Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim,
Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim

Tel.: 317 845 169, 317 845 965

E-mail: vlasim@csop.cz

www.csopvlasim.cz

www.facebook.com/csopvlasim

Návštěvnické středisko Vodní dům

Tel.: 775 068 884

www.vodni-dum.cz

Návštěvnické středisko

Dům přírody Blaníku

Tel.: 731 538 008

www.dumprirody.cz/blanik

Záchranná stanice

pro zraněné živočichy

Tel.: 777 800 460

www.pomocviratum.cz

Bankovní spojení:

Česká spořitelna a. s., pobočka Vlašim,
č. ú. 322147339/0800

IČO: 185 95 677, DIČ: CZ18595677

Počet řádných členů k 31. 12. 2019: 238

NAŠE POSLÁNÍ

Základním posláním Českého svazu ochránců přírody Vlašim je ochrana přírodního a kulturního dědictví především na Podblanicku a péče o něj.

Toho chceme dosáhnout zejména:

1. Informováním a poradenstvím veřejnosti,
2. environmentální výchovou a osvětou dětí, profesních skupin, veřejnosti,
3. interpretací přírodního a kulturního dědictví,
4. mimoškolní celoroční prací s dětmi,
5. zapojováním místních obyvatel do našich aktivit,
6. spoluprací s vlastníky a hospodáři, spoluprací s dalšími institucemi a organizacemi,
7. účasti v procesech posuzování a rozhodování o zásazích v krajině,
8. zajišťováním přímé péče o vybrané lokality a objekty,
9. realizací programů k záchraně vybraných ohrožených druhů organismů a biotopů,
10. péči o jednotlivá vinou člověka handicapovaná zvířata s cílem jejich návratu do přírody, jelikož každý život má svou cenu.

V některých svých aktivitách Český svaz ochránců přírody Vlašim působí v širší oblasti, než je Podblanicko (viz jednotlivé kapitoly výroční zprávy).

Český svaz ochránců přírody Vlašim navazuje na činnost Spolku pro okrašlování a ochranu domoviny, který byl ve Vlašimi ustaven 23. 4. 1899.

DALŠÍ ORGANIZAČNÍ ÚDAJE

ČSOP Vlašim je základní organizací Českého svazu ochránců přírody, která byla ve Vlašimi založena již 25. září 1990.

ČSOP Vlašim je krajským střediskem environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty.

ČSOP Vlašim je členem Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, členem Sdružení mladých ochránců přírody.

ČSOP Vlašim zřizuje Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka, který je akreditovaný Radou Národního pozemkového spolku.

ČSOP Vlašim zřizuje Záchrannou stanici pro živočichy, která je začleněna do Národní sítě stanic a paraZOO, akreditované MŽP.

ČSOP Vlašim je zakládajícím členem o.p.s. Český Merán, zakládajícím členem MAS Blaník.

ČSOP Vlašim koordinuje přidělování značky „Produkt z Kraje blanických rytířů“ a je členem Asociace regionálního značení.

ČSOP Vlašim je koordinátorem Geoparku Kraj blanických rytířů a zakládajícím členem oblastní destinační agentury Kraj blanických rytířů.

Je symbolické, že vlašimská organizace Českého svazu ochránců přírody sídlí v domě, kde se před sto lety scházel místní spolek pro okrašlování a ochranu domoviny.

ISBN: 978-80-87964-23-1

Český svaz ochránců přírody, 02/09 základní organizace
editoři: Pavel Pešout, Jiří Pavelka
autorka kresby na titulní straně: Kristina Hovorková
tisk: VAMB s.r.o., Štěchovice,

náklad: 800 ks

ÚVOD

Milá čtenářko, milý čtenáři,

otevíráte přehled o činnosti Českého svazu ochránců přírody, základní organizace Vlašim za rok 2019. Při prolístování se můžete přesvědčit o pestré rozsáhlé činnosti naší organizace, kterou se snažíme již téměř 30 let naplňovat naše poslání. Jedná se o trvalé aktivity, krátkodobé projekty i množství drobnějších opatření.

Aktivity v ochraně přírody byly hodně ve znamení velkých obnovních projektů: Na podporu ohrožené populace páchníka hnědého na Vlašimsku, posílení jalovců na pastvině u Nemíže, podporu ohrožených motýlů a dalších ohrožených hmyzích druhů světlych lesů vltavských strání a projektu na záchranu kuříčky hadcové. Bohužel nejen ve znamení provádění praktických opatření v terénu, ale i bojování s úřednickým šimlem. Ještě, že efekty opatření v terénu jsou viditelné docela rychle a dobíjejí kolegům baterky i to často neproduktivní papírování. Zajímavým projektem, který vstoupil do fáze realizace v r. 2019, byla obnova zanikajících obnažených písčín na kalojemu bývalého zlatodolu Roudný.

Oblast environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty dnes v organizaci zabezpečuje vysoce profesionální

stabilizovaný tým, kterému se daří dále činnost rozvíjet, což se odráží ve zvyšujícím se zájmu škol, pedagogů a rekordním počtu návštěvníků našich zařízení.

Tradičně se naše organizace věnuje péči o mimolesní zeleň ať již v sídlech, nebo v zemědělské krajině. Také zde se zúročuje mnohaletá dobrá spolupráce s obcemi a dalšími partnery a projevuje se ve stále zvyšujícím se objemu zakázek, které již musíme zčásti odmítat. Snažíme se preferovat ty, kde je efekt pro přírodu a krajinu největší.

Všem přátelům, kolegům a spolupracovníkům velmi děkuji za jejich práci, nadšení a mimořádnou obětavost, díky které se podařilo udržet a dále rozvíjet všechny hlavní směry naší činnosti ve prospěch našeho společného kulturního a přírodního dědictví Podblanicka. Děkuji všem našim partnerům, mecenášům, sponzorům a příznivcům, bez kterých by naše činnost nebyla možná.

Pavel Pešout
únor 2020

10 největších úspěchů v roce 2019

01 Ošetření více jak 300 věkovitých dubů a lip v zámeckém parku ve Vlašimi, uvolnění památných dubů ve Vorlínském údolí a výsadba 1250 dubů – vše na podporu páchníka a dalších ohrožených hmyzích druhů vázaných na staré a odumírající stromy.

02 Zahájení pastvy ovcí v národní přírodní památce Hadce u Želivky po složitém dvouletém vyjednávání různých povolení. Ovce si velmi dobře poradily s třtinou a náletovými dřevinami. Díky pastvě se stav lokality výrazně přiblížil historické podobě hadcového boru, který je stanovištěm endemitu kuříčky hadcové a řady dalších kriticky ohrožených druhů naší květeny.

03 Získání Křížovského lomu v CHKO Blaník do dlouhodobého pronájmu, úprava biotopů pro plazy, hmyz a také vzácné druhy lišejníků a zpřístupnění lomu pro veřejnost vč. interpretace místní živé i neživé přírody a zřízení prvního legálního ohniště v přírodě pro veřejnost v CHKO.

04 Výsadba remízů v polích u Jankova, obnova dvou starých extenzivních sadů u Zvěstova, výsadba nové lipové aleje ze Zruče nad Sázavou k rozhledně Babka. V okolí Vlašimi a Domašína jsme do alejí doplnili 360 ovocných i neovocných stromů.

05 Vyléčení a navrácení zpět do přírody 276 volně žijících živočichů vč. zraněného orla mořského. Před samotným vypuštěním byl orel opatřen vysílačkou, abychom i nadále mohli sledovat jeho cestu. Velkou radost pak přinesla zpráva, že námi zachráněný orel se svou samicí přivedl na svět dvě mláďata. Úspěchem záchranné stanice byl též transfer škeblí při realizaci záměru „VD Trnávka – odstranění nánosů“. Během postupného upouštění vodní hladiny bylo přeneseno 2 393 ks škeble rybníční.

06 Dohledání a ochrana šesti hnízd motáka lužního a 18 hnízd čejky chocholaté při zemědělských pracích díky dohodě se zemědělci.

07 Rekordní počet výukových programů pro děti od mateřských po střední školy. Celkem jsme v našich zařízeních – Podblanickém ekocentru, Domu přírody Blaníku a Vodním domě uskutečnili 354 výukových programů, kterých se zúčastnilo 7415 dětí. Zájem trvá i o pobytové programy v Podblanickém ekocentru, kterých se účastnilo 357 žáků. Úspěchem Střediska EVVO je dále vytvoření šesti zcela nových výukových programů a tak významné rozšíření nabídky pro školy.

08 Rekordní návštěvnost našich objektů EVVO. Celkem zařízení ČSOP Vlašim (paraZOO, Dům přírody, Vodní dům a Podblanickou galerii) v průběhu roku 2019 navštívilo 54 788 osob! ParaZOO navštívilo nejvíce návštěvníků za posledních pět let – 17,7 tis. a Dům přírody Blaníku dokonce nejvíce od roku otevření – 9 tis.

09 Rozvoj environmentální osvěty a informování o naší činnosti prostřednictvím elektronických médií. Byla zahájena postupná rekonstrukce webů ČSOP, narostl počet fanoušků na sociálních sítích, kde také na konci roku proběhla testovací kampaň vyzívající lidi k tichým oslavám Silvestru, která měla 57 tisíc přímých podporovatelů a 75 tisíc zainteresovaných osob.

10 Vydání knihy Zlatodůl Roudný z pera Václava Zemka. Rozsáhlá monografie popisuje historii zlatodolu a přináší množství dobových fotografií, plánů, faksimilí a další dokumentace i informace o současnosti staletým dolování dotčeného území.

OBSAH

10 největších úspěchů v roce 2019..... 1

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ

POZEMKOVÝ SPOLEK PRO PŘÍRODU A PAMÁTKY PODBLANICKA

Péče o přírodovědně cenné lokality 3
Péče o kulturní dědictví 3
V roce 2019 se podařilo 4
Sledování lokalit v péči ČSOP 5

PÉČE O NELESNÍ ZELENĚ 6
Údržba a výsadby zeleně ve městech a obcích..... 6
Obnova alejí a remízů v zemědělské krajině7
Projekční činnost7

DRUHOVÁ OCHRANA..... 8

Záchrana kuřičky hadcové..... 8
Mapování makromycetů v NPP Hadce u Želivky 9
Záchrana starých odrůd ovocných dřevin
Podblanicka..... 10
Ochrana páchníka hnědého a dutinových stromů.... 11
Záchranné transfery obojživelníků a škeblí..... 11
Záchranný transfer obojživelníků během
jarní migrace12
Program Ryby a mihule12
Mapování netopýrů na Podblanicku.....12
Motýli vltavských strání13
Mapování a ochrana hnízd ptáků
zemědělské krajiny.....14
Obnova přírodní památky Roudný.....14

ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY15

Péče o živočichy v roce 201915
Práce s veřejností17

SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU, POSUDKOVÁ ČINNOST..... 18

Účast ve správních řízeních 18
Přírodovědné průzkumy..... 18

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA 19

Spolupráce se školami19
Výukové a pobytové programy pro školy.....19
Ubytování účastníků výukových programů21
Ekologická olympiáda21

METODICKÁ POMOC UČITELŮM 22

Semináře pro učitele 22
XIX. Středočeská konference
k environmentální výchově..... 22
Středočeská M.R.K.E.V. a Mrkvička 23

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE 23

Oddíl MOP Včelojedi 23
Letní tábor..... 23
Příměstské tábory v paraZOO..... 24

AKCE PRO VEŘEJNOST V PODBLANICKÉM EKOCENTRU ČSOP 24

Ekovečery a přednášky pro veřejnost..... 24
Výstavy 25
Osvětové akce v terénu 25
Noc s Andersenem 25
Knihovna přírodovědné a regionální literatury27
Ekoporadna27
Ekoobchod a e-shop.....27

INTERPRETACE PŘÍRODNÍHO A KULTURNÍHO DĚDICTVÍ 28

Návštěvnícké středisko Dům přírody Blaníku 28
Návštěvnícké středisko Vodní dům 29
ParaZOO – malá, ale užitečná ZOO31
Naučné stezky..... 33
Interpretace zajímavých lokalit
s využitím geocachingu 33
Podblanická galerie ČSOP Vlašim 34

PUBLIKAČNÍ ČINNOST 35

Časopis Pod Blaníkem 35
Samostatné publikace..... 35
Zlatodůl Roudný u Vlašimi 35
Podblanické písně (převážně kramářské)..... 35
Propagační a osvětové tiskoviny 36
ČSOP Vlašim v médiích..... 36
ČSOP Vlašim na internetu..... 36
Facebook.....37

REGIONÁLNÍ ROZVOJ 40

Národní geopark Kraj blanických rytířů40
Spolupráce v rámci sítě národních geoparků 40
Výzkum, inventarizace a ochrana geotopů 40
Interpretace místního dědictví a osvěta 41
Podpora geoturismu a udržitelného
cestovního ruchu 41
Další aktivity udržitelného rozvoje a zapojování
místních obyvatel 42
KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® 42
Ocenění Blanický rytíř 43

NÁŠ SPOLKOVÝ ŽIVOT 44

Členové ČSOP Vlašim 44
Terénní stanice Borovsko 45

HOSPODAŘENÍ ČSOP VLAŠIM 45

Hospodaření v roce 2019 45
Rozvaha 2019 46
Výkaz zisků a ztrát 2019 48

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ

POZEMKOVÝ SPOLEK PRO PŘÍRODU A PAMÁTKY PODBLANICKA

Martin Klaudys

Ochranu přírodních lokalit a staveb se ČSOP Vlašim snaží zajistit prostřednictvím smluv a dohod s vlastníky a hospodáři. Aktivity spojené s péčí o přírodní a kulturní památky na Podblanicku zastřešuje program ČSOP Vlašim „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“. O vybrané lokality a stavby pečujeme s pomocí práce vlastních členů a dobrovolníků. Od roku 1999 je program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ akreditován Radou Národního pozemkového spolku.

Péče o přírodovědně cenné lokality

ČSOP Vlašim podchycuje v současnosti věcnými právy již 49 přírodovědně významných lokalit na Podblanicku. Se sedmi zemědělskými hospodáři byla uzavřena dohoda o společném postupu při péči o krajinu. Na všech lokalitách probíhá průběžné sledování rostlin a živočichů a další jednání s hospodáři a vlastníky. Podle získaných údajů je následně upraveno hospodaření

nebo provedeno opatření pro zlepšení stavu vzácných druhů. Velkou část lokalit tvoří mokřadní, často silně zrašelinělé louky, které vyžadují šetrné sečení s vyloučením těžké mechanizace. Na loukách kosíme ručně vedenou lištovou sekačkou a křovinořezem s ručním hrabáním a odvozem.

Lokality zařazené v programu pozemkového spolku postupně vybavujeme informačními tabulemi a představujeme je v regionálním tisku.

Péče o kulturní dědictví

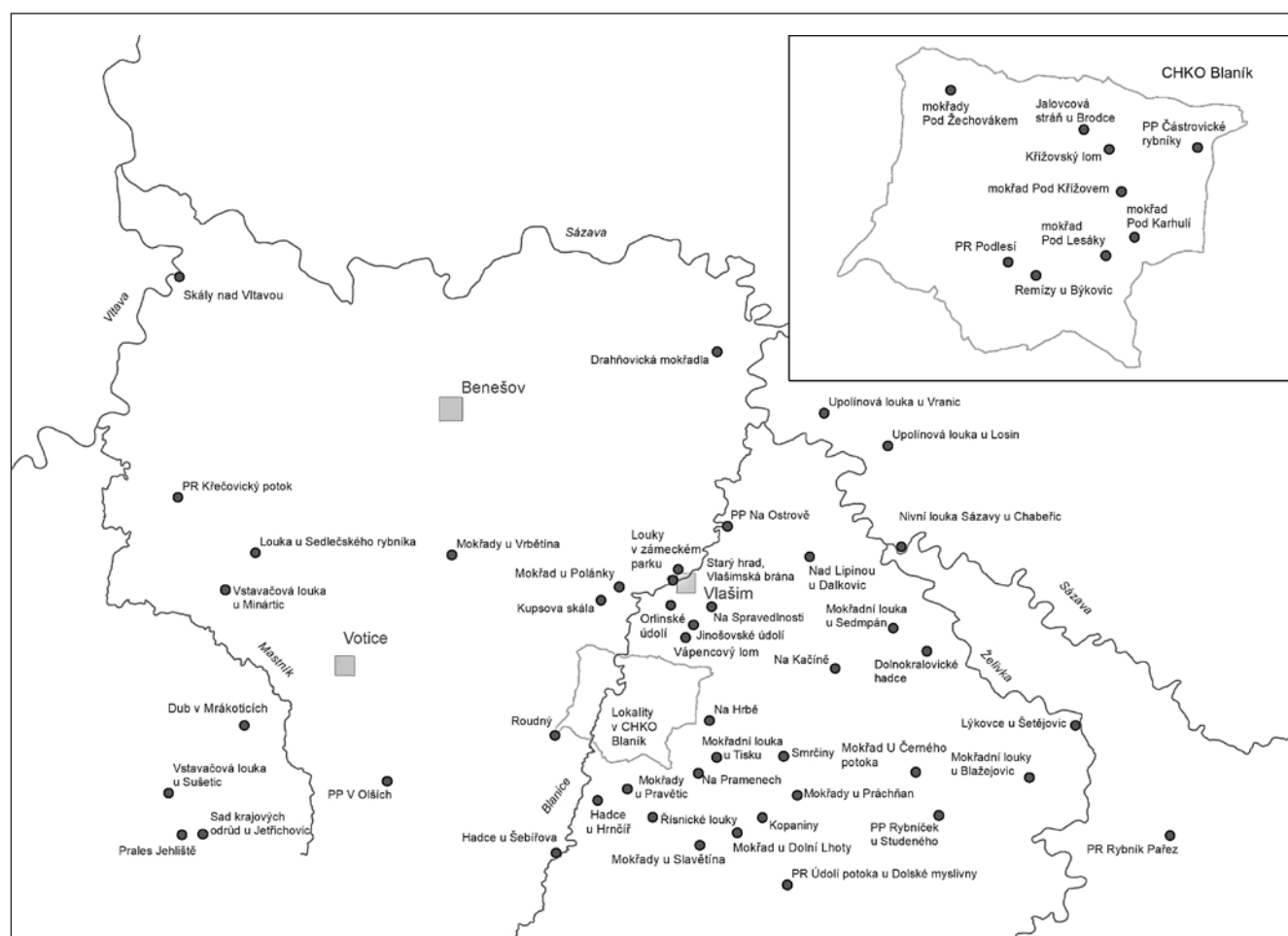
ČSOP Vlašim se věnuje i kulturním památkám a historickým místům. Udržujeme pietní místo – bývalé popravě u Vlašimi „Na Spravedlnosti“, v zámeckém parku Vlašim pečujeme o Starý hrad s expozicí o historii parku a ve Vlašimské bráně provozujeme Podblanickou galerii, kde shromažďujeme a vystavujeme s díla výtvarníků Podblanicka.

V roce 2019 se podařilo

- Zařadit do připravovaného projektu obnovy tůň a mokřadů na Podblanicku dvě nové lokality – mokřady u Martinického potoka u Dolní Lhoty a u Pravětického potoka u Pravětic. Dobrou zprávou je, že obě lokality byly do projektu zařazeny na základě aktivního přístupu vlastníků pozemků.
- Uzavřít nájemní smlouvu na jalovcovou stráž v údolí potoka Brodec nedaleko Kondrace. Stráž je významnou lokalitou teplomilné květeny a hmyzu. Roste zde populace jalovce obecného, kterou ČSOP Vlašim v minulosti již zásahy podpořil.
- Provést prvotní průzkumy na lokalitě „Mokřadní louky u Bradáčova“, kde se nachází zachovalá společenstva vegetace mokřadních luk a na ně navázání bezobratlí. Prozatím nebyly nálezy vzácnějších druhů z této lokality vůbec známy.
- Projednat s Krajským úřadem Středočeského kraje záměr na obnovu rybníka a přilehlých mokřadů v přírodní památce Rybníček u Studeného. Záměr má za cíl zlepšit podmínky pro dělátko bahenní a stabilizovat rybníček trpící zarůstáním orobincem.
- Získat souhlasy vlastníků pozemků na Řísnických loukách k tvorbě tůň na lokalitě. Projekt obnovy

tůň na Podblanicku má i na Řísnických loukách za cíl tvorbu biotopů pro obojživelníky a mokřadní rostliny.

- Na základě souhlasu vlastníka byla provedena první etapa výřezů náletů v Křížovském lomu v CHKO Blaník. Výřezy náročné jak objemem dřevní hmoty, tak terémem mají za cíl zlepšení podmínek pro plazy, hmyz a také vzácné druhy lišejníků. V rámci akce byly instalovány i informační tabule a ČSOP zde zřídil jediné legální ohniště pro veřejnost v CHKO Blaník.
- Byl zpracován plán péče o přírodní památku Hadce u Hrnčič, do kterého jsme zapracovali zkušenosti získané při práci v území v rámci projektu LIFE Minuartia.
- Byl proveden výřez křovin a dosadba dubů na Kupsově skále. O lokalitu lýkovce jedovatého pečujeme dlouhodobě, je jednou z lokalit vykopených ze sbírky Místo pro přírodu.
- Celková plocha přírodovědně cenných pozemků zahrnutých do programu pozemkového spolku již přesahuje 300 ha. Z toho 165 ha tvoří lokality (zemědělské pozemky spolupracujících farem, vstavačová louka u Sušetic, les u Šetějovic a další), kde máme uzavřeny dobrovolné dohody s hospodáři. Struktura věcných práv k pozemkům k 31. 12. 2019 je uvedena v tabulce a grafu.

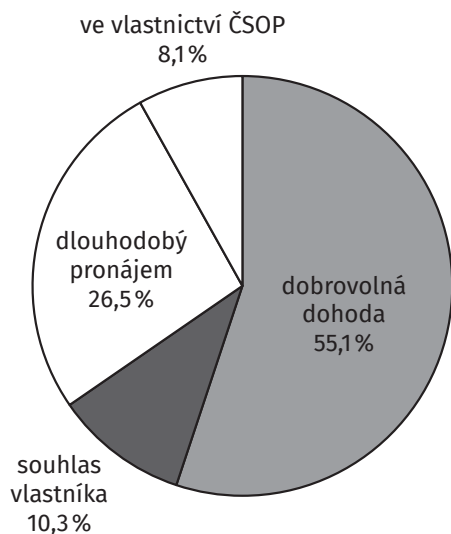

Mapa č. 1: Lokality v péči ČSOP Vlašim v rámci programu Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka.

Tabulka č. 1: Výměra pozemků zařazených do programu pozemkového spolku dle formy věcných práv.

forma věcného práva	výměra (m ²)
dobrovolná dohoda s hospodářem	1 650 849
souhlas vlastníka	325 221
dlouhodobý pronájem ČSOP	792 761
ve vlastnictví ČSOP	242 403
celkem	3 011 234

Graf č. 1: Struktura věcných práv k pozemkům v začleněných v programu.

Tabulka č. 2: Výměra ploch luk zařazených v programu pozemkového spolku a kosených v roce 2019.

lokality	výměra (ha)
CHKO Blaník (PR Podlesí, PP Častrovické rybníky, mokřady u Lesků a další menší plochy)	11,5
mimo CHKO Blaník (Drahňovická mokřadla, Jinošovské údolí a další louky)	23,8
NPP Hadce u Želivky	5
celkem	40,3

Tabulka č. 3: Výměra ploch luk zařazených v programu pozemkového spolku a pasených v roce 2019.

lokality	výměra (ha)
Sad Jetřichovice (paseno ve spolupráci s Forest-fish s.r.o.)	7,8
PP Na Ostrově	3,2
NPP Hadce u Želivky	5
celkem	16

Program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ byl v roce 2019 finančně podpořen v rámci programu rozvoje pozemkových spolků ČSOP přírody, finančně podpořeného v grantovém řízení MŽP.

Sledování lokalit v péči ČSOP

V roce 2019 proběhl průzkum motýlů a rostlin na mokřadních loukách u Bradáčova. Průzkumem bylo zaznamenáno 50 druhů motýlů, k nejzajímavějším nálezům patří hnědásek rozrazilový (*Melitaea diamina*) a hnědásek jitrocelový (*Melitaea thalia*). Ze vzácných druhů rostlin zde roste např. prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) nebo vachta trojlístá (*Menyanthes trifoliata*).

V roce 2019 bylo pokračováno i v průzkumu makromycet na území Dolnokralovických hadců a na Hadcích u Hrnčič. Výskyt makromycet je sledován i při pracích v PP Roudný.

Provedené výřezy v Křížovském lomu v CHKO Blaník, pronajatém ČSOP. foto: M. Kloudys

Členové ČSOP Vlašim odstraňují náletové dřeviny na Kupsově skále. foto: M. Kloudys

PÉČE O NELESNÍ ZELENĚ

Miroslav Jandák, Jakub Vrňák, Hana Zajíčková,
Pavlína Čepková

ČSOP Vlašim v rámci své hospodářské činnosti zajišťuje péči o komunální zeleň, zejména pro města a obce na Podblanicku, ale i vzdálenější. Poskytujeme služby od zpracování projektu až po realizaci. Navracíme také zeleň do zemědělské krajiny – vysazujeme aleje, remízy, vytváříme protierozní prvky.

V roce 2019 se díky dotaci z Programu rozvoje venkova od MAS Blaník se podařilo koupit nové stroje, ručně vedenou sekačku a malotraktor, které výrazně pomohly při obhospodařování luk.

Údržba a výsadby zeleně ve městech a obcích

Vlašim

ČSOP dlouhodobě udržuje městskou zeleň ve Vlašimi. Pokáceno bylo 58 suchých či nebezpečných stromů ve městě i v přilehlých obcích. Ošetřeno bylo po městě 31 stromů a 72 stromů bylo vysazeno. Ošetření proběhlo také u vlašimských alejí. V alejích bylo vysazeno celkem 350 stromů. V Domašíně se namísto nebezpečných dožívajících topolových alejí vysadilo 110 dubů. Po celý rok probíhala pravidelná každoroční péče: zálivka, borkování, pletí, stříhy a řezy. Pravidelně byla prováděna seč kolem

Kvetoucí lýkovec jedovatý na lokalitě Kupsova skála, která byla vykoupena do majetku ČSOP.

foto: M. Klaudys

řeky Blanice a mulčování vlašimských cyklostezek. V Základní škole Vorlina zajišťujeme sečení celého areálu.

Týnec nad Sázavou

Díky dlouholeté spolupráci poskytujeme konzultační činnost a následně i realizaci v oblasti zeleně pro město Týnec nad Sázavou. Proběhlo zde ošetření i kácení vzrostlých stromů a v rámci náhradní výsadby se vysadilo cca 30 nových jedinců jak v samotném Týnci, tak v přilehlých obcích.

Benešov

Mimo tradiční spolupráce s městem byl v roce 2019 realizován rozsáhlý projekt celkovou rekonstrukce zeleně v ulici Zapova. Bylo zde provedeno kácení a odstraňování nevhodných dřevin, dále pak zemní práce ve spolupráci se stavební firmou BES s.r.o. i spousta nových výsadeb. Celkem bylo vysazeno téměř 50 nových vzrostlých stromů, 4 000 keřů a 2 500 trvalek a cibulovin. Na několika místech byl založen nový trávník.

Dalším projektem v Benešově bylo ozelenění kruhového objezdu u Marianovic. Zakládaly se zde nové travní porosty a uvnitř kruhového objezdu se vysadilo 465 keřů.

Na základě veřejné zakázky jsme odstraňovali náletové dřeviny a starý travní porostu na ochranných valech střelnice Baba.

Nová výsadba dřevin v ulici Zapova v Benešově

foto: J. Vrňák

Kosení luk „Na pramenech“ u Horní Lhoty.

foto: J. Vrňák

Louky u Bradáčova jsou zachovalým komplexem několika typů mokřadní vegetace. Na snímku fragment slatiniště. foto: M. Klaudys

Obnova veřejné zeleně v Lešanech

Další veřejná zakázka, ve které jsme zvítězili, byla pro obec Lešany. Zde se jednalo o obnovu zeleně v obcích Lešany Břežany. Dle projektu bylo ošetřeno 92 stromů a celkem se vysadilo 23 ovocných a 11 alejových stromů.

Údržba zeleně v ostatních obcích

V loňském roce jsme v rámci údržby zeleně nebo při tvorbě nových projektů dále spolupracovali s městy a obcemi: Bystřice u Benešova, Zdislavice, Kuňovice, Soběhrdy, Vracovice, Libež, Trhový Štěpánov, Sázava, Sokoleč, Krhanice ad. V těchto obcích probíhala údržba zeleně, ošetřování, kácení a výsadba dřevin, úprava záhonů a keřových porostů i projektování a konzultace při tvorbě nové zeleně.

Tvorba prvku izolační zeleně – výsadba valu v Jenišovicích. foto: J. Vrnák

Obnova alejí a remízů v zemědělské krajině

Na podzim jsme vysazovali ovocné a okrasné aleje, remízy a extenzivní ovocné sady podpořené převážně z Programu péče o krajinu MŽP. U těchto 5 projektů jsme zpracovali projektovou dokumentaci, žádost o podporu a zajistili i samotnou realizaci. Prvním projektem byla výsadba lipové aleje ve Zručí nad Sázavou směrem

k rozhledně Babka. Dalšími dvěma projekty byla výsadba dvou remízů u obce Jeníkov. Poslední dva byly pro obec Zvěstov, kde se podařilo obnovit neudržované ovocné sady.

V minulých letech jsme provedli velké množství nových výsadeb, u kterých jsme v roce 2019 prováděli následnou péči – vyžínali buřeň, kontrolovali bezpečnostní prvky a zejména je téměř celoročně zalévali.

Izolační zeleň jsme realizovali u chovných hal firmy Rabbit Trhový Štěpánov a to v ZES Křivsoudov, Jenišovicích a Semtěši u Čáslavi. Celkem se zde vysadilo 40 stromů a 700 keřů.

Vzhledem suchým létům jsme začali realizovat závlivku pomocí zavlažovacích vaků. Na snímku plnění vaku u výsadby ve Vlašimi.

foto: J. Vrnák

Projektční činnost

Pro obce, města i firmy středisko celoročně zajišťovalo konzultační a projektční činnost. Na jaře se podało celkem pět projektů do dotačního programu PPK (Program péče o krajinu), na podzim pak dva projekty do programu POPFK (Program obnovy přirozených funkcí krajiny). Do Operačního programu životního programu byly zpracovány tři projekty: Říčany, Načeradec,

Zemní práce ulice Zapova Benešov.

foto: J. Vrnák

Výsadba lipové aleje podpořené z Programu péče o krajinu MŽP u Zruče nad Sázavou.

foto: J. Vrnák

Bystřice. Mimo dotační programy pak bylo pro obce i firmy zpracováno několik projektů pro obce Říčany, Soběhrdy, Kuňovice, Vracovice, Bystřice, Týnec nad Sázavou dva projekty pro Rabbit Trhový Štěpánov a.s. ad. Pro město Říčany byl realizován autorský dozor na námi vytvořených projektech do OPŽP. Pro obec Sokoleč jsme zajišťovali technický dozor k projektu „Obnova zeleně v obci Sokoleč“.

Po dva týdny spásalo 28 ovcí 5 hektarů centrální části NPP. Kvůli blízkosti vodního zdroje i dálnice byly ovce nejen v elektrickém ohradníku, ale také pod nepřetržitým dohledem zaměstnanců ČSOP Vlašim a dobrovolníků. Ovce si velmi dobře poradily s třtinou a náletovými dřevinami a díky narušení terénu kopýtky se stav této lokality výrazně přiblížil historické podobě hadcového boru, který je ideálním stanovištěm kuřičky a řady dalších hadcových druhů.

DRUHOVÁ OCHRANA

Záchrana kuřičky hadcové

Hana Pánková, Karel Kříž, Ondřej Pašek, Miroslav Jandák

Důležitým projektem, na kterém se ČSOP Vlašim podílí společně s Botanickým ústavem Akademie věd ČR, je projekt „LIFE for Minuartia“ – „Život pro kuřičku“. Kuřička hadcová je podblanický endemit, roste na otevřených hadcových skalách na území evropsky významných lokalit Želivka (Národní přírodní památka Hadce u Želivky) a Hadce u Hrnčír (přírodní památka). Záchrana kuřičky spočívá zejména v obnově vhodných podmínek – prosvětlení území, odstranění náletových dřevin, kosení či spásání porostů třtiny, strhávání nahromaděného humusu a vysazování vypěstovaných kuřiček na vybraná území.

Po dvou letech jednání se nám podařilo získat všechny nutné zákonné výjimky a mohla tak začít zásadní aktivita, pastva ovcí v lese v NPP Hadce u Želivky.

Pokračovalo také prosvětlování porostů, strhávání drnu a kosení na částech, kde neproběhla pastva. Ve spolupráci s Povodím Vltavy jsme začali využívat ke svozu pokácených náletových dřevin loď s manipulačním ramenem.

V rámci projektu zkusíme také novou metodu v ochraně přírody – vytváření záchranných ex-situ populací v zahradách dobrovolníků. V roce 2019 jsme tuto síť dokončili. Vybudovali jsme 10 skalek pro záchranné populace z Hadců u Želivky a 10 pro populaci z Hadců u Hrnčír. Většina z nich je v soukromých zahradách, ale některé lze navštívit: na návsi v Kamberku, v Libouni, ve Včelím světě v Hulicích, v Pravoníně a v Botanické zahradě Univerzity Karlovy v Praze.

V rámci propagace ochrany kuřičky hadcové a projektu jsme vydali sadu pohlednic, samolepek a plakát s atraktivními fotografiemi hadcových druhů. Ve venkovní expozici ve Vodním domě jsme instalovali další vzdělávací prvek – kovovou plastiku květu kuřičky, která interaktivním způsobem ukazuje jednotlivé části květu. Pokračovaly také výukové programy a vycházky pro veřejnost na lokality.

Strhávání drnu odhaluje hadcové podloží a vytváří ideální podmínky pro růst hadcových druhů rostlin.
foto: K. Kříž

Mapování makromycetů v NPP Hadce u Želivky

Jan Borovička

V roce 2019 se podařilo zaznamenat 27 nových dru-

hů pro lokalitu. Celkový počet dosud zaznamenaných druhů makromycet na území NPP Hadce u Želivky tak vzrostl na 390. Byly objeveny některé běžné, ale na lokalitě doposud nezaznamenané druhy jako čirůvka májovka (*Calocybe gambosa*), hnojník nasetý (*Coprinellus disseminatus*), šupinovka kostrbatá (*Pholiota squarrosa*) a šupinovka gumovitá (*Pholiota gummosa*). Za velmi cenné je třeba považovat potvrzení výskytu kukmáku cizopasného (*Volvariella surrecta*), což je kriticky ohrožený druh z červeného seznamu. Druh byl nalezen na plodnicích strmělky mlženky. Na okraji rezervace u silnice do Borovska byl nalezen mecháček sítnatý (*Arrhenia retiruga*). To je patrně roztroušeně se vyskytující druh rostoucí v mechatých trávnicích a na okrajích cest na bokoplodých meších, někdy i na okolní vegetaci. Je uvedený v červeném seznamu v kategorii – „nezvěstný druh“, od doby jeho vydání byl však již v České republice opakovaně nalezen. V rámci dřevokazných hub typických pro jehličnaté porosty lze zmínit dřubkatec borový (*Onnia triquetra*), poprašku tenkou (*Coniophora arida* var. *arida*), dřevomorku meruňkovou (*Leucogyrophana mollusca*) nebo bělochoroš křehký (*Oligoporus fragilis*). Ojediněným nálezem byl kopro-

Kosení třtiny v rámci projektu LIFE

foto: M. Jandák

Lesní pastva ovčího stáda ČSOP v NPP Hadce u Želivky.

foto: A. Cetkovský

Mecháček sítnatý – *Arrhenia retiruga*. V NPP Hadce u Želivky sbíral a fotografoval 30. 5. 2019 Jan Borovička (herb. PRM).

Kukmák parazitický – *Volvariella surrecta*. V NPP Hadce u Želivky sbíral a fotografoval na staré plodnici strmělky mlženy 1. 11. 2019 Jan Borovička (herb. PRM).

filní kropenatý motýlovitý (*Panaeolus papilionaceus*) nalezený na cestičce na koňském trusu. Vzácnějším zaznamenaným saprotrofním druhem je nejspíš i lysohlávka kosníkovýtrosá (*Deconica phyllogena*) z Posázaví známá např. z jedliny na kopci Stařečov v Ratajích

nad Sázavou.

Kromě samotného chráněného území je v oblasti mykologicky pozoruhodná část východně od lomu. V navštívené oblasti byla nalezena např. krásnoporka borová (*Albatrellus subrubescens*), tmavobělka bradavčitá (*Melanoleuca verrucipes*), pavučince *Cortinarius corossus*, *C. glaucopus* a *C. papulosus*, bedla (*Lepiota pseudolilacea*) aj.

Záchrana starých odrůd ovocných dřevin Podblanicka

Karel Kříž, Ondřej Pašek

Vzhledem k neúrodě ovoce neprobíhalo v roce 2019 mapování odrůd v terénu. V září jsme zorganizovali v Podblanickém ekocentru ČSOP oborové setkání pomologů. Na setkání pomologové určovali jednotlivé vzorky, které byly nasbírány po celé České republice.

ŘEHTÁČ SOUDKOVITÝ

WESENEROVO JABLKO

Určené druhy na výstavě starých a krajových odrůd v Podblanickém ekocentru ČSOP.

foto: O. Pašek

Celkem se sešlo přes 300 vzorků především jablek a hrušek. K vidění byly ale také ořechy či švestky. V rámci určování měla možnost i veřejnost přinést a nechat určit své vlastní vzorky starých a krajových odrůd. Poté následovala tradiční týdenní výstava starých a krajových odrůd pro veřejnost.

V rámci péče o Jetřichovický sad starých odrůd Podblanicka probíhala ve spolupráci s vlastníkem pastva ovcí, udržující travní porost. Co se týká jednotlivých stromů, bylo provedeno ošetření 50 ks mladých výsadeb výchovným řezem. U 50 mladých stromů byly vyměněny ochrany kmenů proti okusu, popř. nahrazeny chybějící či uhnulé kolíky oplůtků.

Ochrana páchníka hnědého a dutinových stromů

Karel Kříž, Ondřej Pašek, Miroslav Jandák

V roce 2019 významně postoupila realizace projektu „Stabilizace populace páchníka hnědého v evropsky významné lokalitě Vlašimská Blanice“, který podpořilo MŽP z Operačního programu Životní prostředí. Cílem projektu je vytvořit síť stanovišť pro páchníka hnědého, zvláště chráněného saproxylofágního brouka. Ten obývá dutiny stromů a je tak deštníkovým druhem pro řadu dalších organismů, vázaných na tato stanoviště. Dokončili jsme ošetření tří stovek velkých dubů, lip

Řez hlavatých vrby nad rybníkem Punčoška.

foto: O. Pašek

a javorů v zámeckém parku. Prodloužila se tak jejich životnost i bezpečnost pro návštěvníky parku. V parku jsme také v roce 2019 vysadili 75 odrostků dubů. Další stovky dřevin jsme ošetřili v alejích ovocných stromů v okolí Vlašimi, například ve Vorlinské aleji, Jinošovské nebo v alejích u dvora Skalkov. V alejích také kosíme trávu a odstraňujeme náletové keře.

Zahájili jsme práce na zásadní lokalitě projektu – ve Vorlinském údolí. V dnes zalesněné nivě byly původně kosené louky se soliterními duby. Mnoho z těchto dubů zde stojí dodnes. V jejich okolí jsme vykáceli po-

Uvolnění věkovitých dubů z porostu mladších dřevin ve Vorlinském údolí.

foto: K. Kříž

rost, který je stínil a tito velikáni znovu vystoupili jako dominanty lesa. V příštím roce i je čeká arboristické ošetření. Ve Vorlinském údolí jsme vysadili 1250 dubů.

Nad rybníkem Punčoška byl proveden neobvyklý zásah – veteranizace vrby. Jedná se o záměrné odstranění koruny vrby s tím, že tato dřevina obráží, zásah přitom vede k rychlému vzniku dutin vhodných pro páchníka. Vzniknou tak hlavaté vrby, které byly tradičně využívány např. pro košíkaření.

V příštím roce budeme pokračovat s prosvětlováním porostu a výsadbami dubů ve Vorlinském údolí, čeká nás také ošetření významných alejí podél obory Sellier & Bellot, u silnice na Vracovice a stromořadí na Loretě.

Záchranné transfery obojživelníků a škeblí

Petr Švingr, Jaroslav Svačina, Anna Dittrichová

V roce 2019 jsme zajišťovali transfer škeblí při realizaci záměru „VD Trnávka – odstranění nánosů“. Během postupného upouštění vodní hladiny bylo provedeno několik záchranných transferů, při nichž bylo úspěšně přeneseno 2 393 ks škeble rybníční. Po celou dobu odbahňovacích prací jsme zajišťovali i biologický dohled. V průběhu roku jsme rovněž zajišťovali biologický dohled při realizaci akce „Stavební práce, demolice na mostě v Polánce“. Před tím byl proveden biologický průzkum dotčené části toku Polánka. Průzkum byl zaměřený na organismy vázané na vodní prostředí, především na výskyt ryb a minule potoční včetně případných minoh v sedimentech. Při průzkumech nebyli zjištěni žádní zvláště chránění živočichové ani jejich vývojová stádia. Další biologický průzkum jsme zajišťovali na řece Blanice v Kamberku, kde cílem projektu bylo odstranění nánosů. I při tomto průzkumu jsme se zaměřili na organismy vázané na vodní prostředí, které mohly být dotčeny dočasným snížením vodní hladiny a narušováním břehů toku.

Záchranný transfer obojživelníků během jarní migrace

Tradičně jsme i letos postavili zábrany u silničních komunikací na osmi lokalitách středočeského kraje v celkové délce přes 3 784 m. Celkem bylo tímto způsobem přeneseno 2 188 jedinců obojživelníků, z nichž většinu tvořily ropuchy obecné (2 132 ks). Mezi transferovanými jedinci se však vyskytli i zástupci druhů jako je skokan hnědý, blatnice skvrnitá a čolek obecný. (viz tabulka č. 4). Od roku 2004 se jednalo o nejslabší jarní migraci.

Tabulka č. 4: Počet přenesených obojživelníků během jarní migrace.

Druh	Počet transferovaných jedinců
ropucha obecná	2 132
skokan hnědý	24
blatnice skvrnitá	5
čolek obecný	27
Celkem	2 188

Stavění mobilních zábran pro obojživelníky za pomoci dobrovolníků – studentů ČZU.

foto: I. Caponio

Program Ryby a mihule

Lubomír Hanel

V roce 2019 pokračovalo plnění tohoto programu přípravou dalšího čísla bulletinu Lampetra (IX), který vydává ČSOP Vlašim. Obsah bude tentokrát věnován vodnímu, resp. amfibickému hmyzu, mihulím a rybám. Sborník je určen pro zájemce o hydrobiologii, ichtyologii i pracovníky v ochraně přírody. Ichtyologické terénní průzkumy pokračovaly v minulém roce na Losinském potoce (přítok Sázavy). Zde je výzkum zaměřen na ověřování a zpřesňování metodiky odlovu mihulí elektrickým agregátem. Průzkum ryb a mihulí elektrickým agregátem byl proveden rovněž na Štěpánovském potoce (přítok Sázavy). V regionálním Sborníku vlastivědných prací z Podblanicka byl publikován

Z Losinského potoka na Podblanicku je dlouhodobě známa početná populace mihule potoční.

foto: L. Hanel

článek o mihuli potoční ve Strašickém potoce. Do této sborníku byl do tisku předán článek o ichtyofauně a dlouhodobém rybářském obhospodařování Slapské údolní nádrže.

Pokračovala zahraniční spolupráce s Tomskou univerzitou v Rusku na mezinárodních projektech věnovaných ichtyofauně Euroasie. Výsledkem byly tři publikace: jedna věnovaná komplexnímu shrnutí poznatků o rozšíření, biologii, ekologii a ochraně mihulí České republiky, druhá byla věnována morfometrice a taxonomii mihulí rodu *Lethenteron* na ostrově Sachalin (oba texty byly publikovány jako kapitoly v knize „Lampreys: Evolution, Distribution and Use in Research“ vydané v New Yorku). O taxonomickém postavení mihulí rodu *Lethenteron* na západní Sibiři bylo referováno v článku publikovaném v ruském časopisu Rybovodstvo i rybnoje chozjajstvo.

Mapování netopýrů na Podblanicku

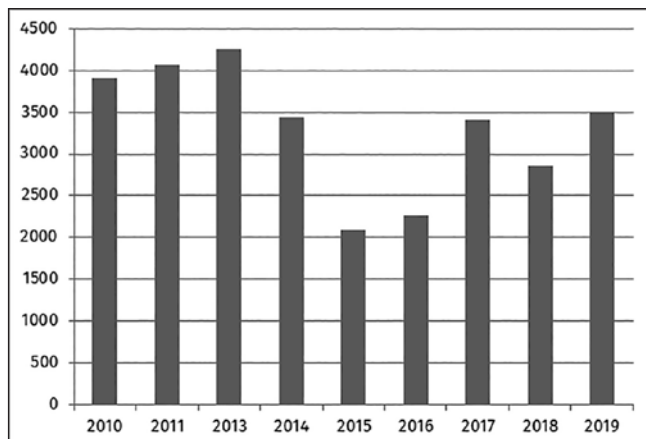
Vladimír Hanzal, Martin Průcha, Karel Kříž

Třetí etapou pokračovalo v roce 2019 mapování netopýrů v okolí vodní nádrže Švihov. Tentokrát jsme se zaměřili část mezi obcemi Kožlí a Ježov. Mapování zahrnovalo noční odchyty do sítí a detektorování – vše dle metodiky AOPK ČR (www.biomonitring.cz). Detektoring byl realizován pomocí bat detektorů Pettersson D240x a D1000x, pro odchyt – netting byly použity ornitologické sítě. Odchyty proběhly na 2 lokalitách, detektoring na 6 liniích o celkové délce cca 7 km. V průběhu roku 2019 byl v jižní části vodní nádrže Švihov v úseku Kožlí – Ježov jednoznačně prokázán výskyt 9 druhů netopýrů: n. černého (*Barbastella barbastellus*), n. vodního (*Myotis daubentonii*), n. rezavého (*Nyctalus noctula*), n. hvězdavého (*Pipistrellus pipistrellus*), n. nejmenšího (*Pipistrellus pygmaeus*), n. parkového (*Pipistrellus nathusii*), n. ušatého (*Plecotus auritus*), n. večerního

(*Eptesicus serotinus*) a n. severního (*Eptesicus nilssonii*). Detektingem byl dále zjištěn výskyt kryptických dvojic n. ušatý/n. dlouhouchý (*P. auritus/P. austriacus*) a n. vousatý/n. Brandtův (*M. mystacinus/M. brandtii*).

Hromadné úkryty (letní reprodukční kolonie) se ve sledované oblasti bohužel nepodařilo dohledat. Odchyty mláďat resp. samic v postlaktanční fázi *N. noctula* a *P. auritus* však naznačují na přítomnost kolonií v zájmovém území či jeho nejbližším okolí.

Stejně jako každou zimu pokračoval tentokrát již devátou sezónu monitoring letounů na zimovišti v obtokovém kanálu vodní nádrže Slapy. 30. ledna 2019 zde byl zjištěn výskyt 4 druhů: n. ušatého (*Plecotus auritus*) – 2 jedinci, n. černého (*Barbastella barbastellus*) – 4 j., n. velkého (*Myotis myotis*) – 2 j. a n. hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*) v tradičně nejvyšší početnosti – 3500 jedinců. Po poklesu abundance tohoto druhu v letech 2015 a 2016 tak dosáhl počet zimujících jedinců téměř srovnatelných hodnot zjišťovaných v počátcích monitoringu v letech 2010 – 2012.

Graf č. 2: Změny početnosti netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*) v obtokovém kanálu vodního díla Slapy v letech 2010 – 2019.

Odchycený netopýr černý. Evropsky významná lokalita Želivka byla mimo jiné zřízena i z důvodu ochrany tohoto druhu.

foto: V. Hanzal.

Motýli vltavských strání

Karel Kříž, Ondřej Pašek

V roce 2019 pokračovala realizace projektu Motýli vltavských strání. Jeho hlavním cílem je obnovit a rozšířit stanoviště teplomilných motýlů, hlavně okáče bělopásného, a druhů vázaných na odumírající listnaté stromy, na stráních vltavského kaňonu od Hříměždic po Teletín. Strmé slunné stráně kaňonu jsou jedním z posledních míst v ČR, kde populace okáče přežívá.

Příprava na horolezecký zásah na Bednáři.

foto: K. Kříž

V minulosti se i na prudkých svazích hospodařilo - pásal se tu dobytek, odebíral klest, pařezilo se. Dnes stráně postupně zarůstají náletovými keři a lesní dřeviny tvoří zápoj. Mizí tak mozaika střídajících se stepí, skalek a lesů, kterou vyhledávají okáči, ale také modrásek rozchodníkový, ostruháček kapinicový, přástevník kostivalový, tesařík broskvoňový, roháč obecný atp.

Realizace začala prosvětlováním porostu, vytvářením mozaiky mýtin a odstraňováním náletu pod vyhlídkou Bednář u Teletína, u Stromče a pod vrchem Vrchovnice u Neveklova. Jedná se o těžce přístupné svahy a zanedbané porosty, kde využíváme jistící techniku. Část zásahů na skalních terasách realizují horolezci.

Větší část stromů dřevin není kácena, ale kroužkována - je odstraněna kůra a lýko po celém obvodu stromu v šířce cca. 20 cm. Strom tak postupně uschne, čímž se sníží zastínění lokality. Stojící suché nebo usychající dřeviny jsou biotopem xylofágních druhů hmyzu, na které je vltavský kaňon také bohatý.

Entomologický průzkum lokalit, který v rámci projektu probíhá, potvrdil výskyt kriticky ohroženého tesaříka broskvoňového. Ukazuje se, že lokality pro kroužkování byly vhodně vybrány a zásah podpoří zachování tohoto vzácného živočicha. Abychom vysvětlili projekt také veřejnosti, spustili jsme pro něj samostatný web na adrese motyli.csopvlasim.cz. Projekt vzbudil zájem jak odborné veřejnosti, tak médií.

Kroužkování stromů v rámci projektu Motýli vltavských straní.

foto: M. Jandák

Mapování a ochrana hnízd ptáků zemědělské krajiny

Jaroslav Svačina, Petr Švingr, Josef Veselý

V roce 2019 proběhlo opět díky podpoře MŽP mapování hnízdního výskytu a úspěšnosti hnízdění čejky chocholaté a motáka lužního na Vlašimsku, Benešovsku a Voticku. Monitorování hnízd probíhalo v době od dubna do května (čejky) a od června do srpna (motáci). Výskyt a hnízdění bylo zjišťováno již ověřenou metodikou, a to procházením vhodných biotopů (pole, mokřady a vlhčí louky v okolí rybníků) v hnízdním období a pozorováním tokajících párů, samic sedících na vejcích a párů motáků v letu. Bylo nalezeno celkem 9 hnízdních párů motáka lužního v polních kulturách. Tři hnízda byla předována jestřábem lesním či výrem velkým. Hnízda byla chráněna instalací pachových odpuzovačů, oplocením hnízda a dohodou se zemědělcem o po-

Nalezené a uchráněné hnízdo motáka lužního.

foto: J. Veselý

zdržení sklizně. U čejky chocholaté, bylo nalezeno celkem 20 hnízd v polních a lučních kulturách. V 18 z nich byla nalezena snůška nebo mláďata. U dvou hnízd byla prokázána predace kunou nebo liškou. Šestnáct hnízd bylo označeno zatlučením kůlů vymežujících ochranný prostor kolem hnízd, kůly byly označeny reflexní barvou. Byla vytipována místa, kde se každoročně opakuje hnízdění čejky chocholaté.

Kromě zmapování výskytu hnízdního rozšíření čejky chocholaté a praktické ochrany jejich hnízd je přínosem projektu udržování a rozvíjení spolupráce se zemědělskými hospodáři v zájmových územích a poučení zemědělců a jejich zaměstnanců, kteří mohou sami přispět k ochraně hnízd a úspěšnému vyvedení mládat.

Obnova přírodní památky Roudný

Karel Kříž, Ondřej Pašek, Miroslav Jandák

Přírodní památka Roudný leží v těsné blízkosti zaniklého zlatodolu. Jde o bývalé kalojemy tohoto zlatodolu, na kterých se časem vyvinula společenstva blízká písčným přesypům s řadou chráněných a ohrožených druhů jako např. kruštík bahenní nebo svižník písčinný. Zhruba třetina území byla v minulosti nevhodně zalesněna smrkem. Zbylá část území zarostla náletovými dřevinami a na většině území prakticky zanikl biotop otevřených písčin. Proto jsme v roce 2017 podali projekt na obnovu celého chráněného území, který je financovaný z Operačního programu Životní prostředí a ze Středočeského kraje. V letošním roce probíhala první ze tří etap, zaměřená na obnovu centrální části lokality o rozloze cca 1ha. Na celé ploše byl skácen porost náletových dřevin

Strhávání vrchní vrstvy humusu pomocí těžké techniky.

foto: K. Kříž

a smrkovo-borové mlaziny. Pomocí těžké techniky pak byly odstraněny pařezy a odhrnuta vrchní humusová vrstva, až na čistý písek. V rámci území byl zároveň upraven celkový sklon, aby nedocházelo k povrchovému odtoku dešťové vody způsobující erozi ve spodní části území. Před samotným zásahem proběhl botanický, mykologický a entomologický průzkum, aby bylo možno vyhodnotit efekt provedených zásahů a také s cílem vymezit cenné

části území, které zůstaly bez zásahu a které poslouží v následujícím období jako zdroj diaspor pro obnovení části lokality. V červnu, před zahájením prací, proběhla na území vycházka pro veřejnost, kde byl celý projekt představen zájemcům přímo na místě.

ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY

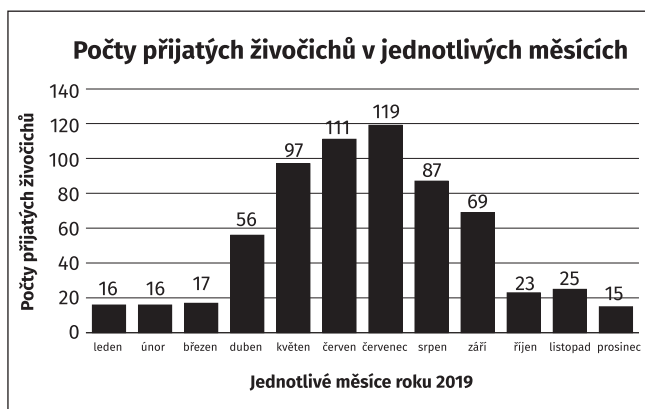
Petr Švingr, Jaroslav Svačina, Anna Dittrichová, Martina Simandlová, Petra Petru, Josef Veselý

Záchranná stanice působí v devíti obcích s rozšířenou působností (viz mapa č. 2) a je zakládajícím členem Národní sítě záchranných stanic. Stanice spolupracuje s 14 odběrnými místy, která jsou schopna zvíře přijmout a zajistit mu první pomoc s krátkodobým azylem. Veterinární péči v záchranné stanici zajišťují MVDr. Martina Simandlová a MVDr. Petra Petru, společně zde provozují i veterinární ordinaci pro veřejnost.

Péče o živočichy v roce 2019

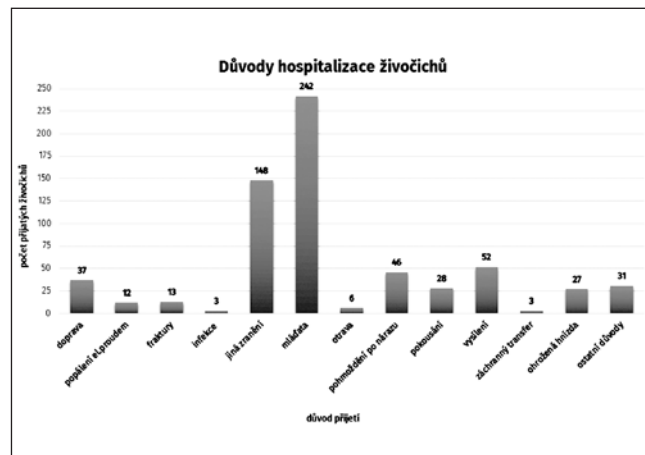
V roce 2019 jsme do naší Záchranné stanice pro živočichy přijali 648 živočichů zastoupených 76 druhy, což je o 56 živočichů a o čtyři druhy více než v předešlém roce. Nejvíce živočichů bylo v roce 2019 přijato v průběhu měsíců června a července (celkem 230 zvířat, většinu však tvořila mláďata), nejméně příjmů bylo tradičně v zimních měsících, konkrétně v lednu, únoru a prosinci (viz graf č. 3).

Nejčastěji přijímanou skupinou živočichů byli ptáci (viz graf č. 4), z celkového počtu 76 druhů (648 ks) přijatých živočichů byli ptáci zastoupeni 51 druhy (412 ks), což je téměř srovnatelné s loňským rokem. Savci byli zastoupeni 23 druhy (234 ks), zde byl oproti loňsku značný nárůst v počtu příjmů. Do péče jsme také přijali po jednom zástupci ze skupiny plazů a obojživelníků. Nejčastějším pacientem ze skupiny ptáků se stala poštolka obecná a kos černý. U savců obsadil první příčku jezeček západní.

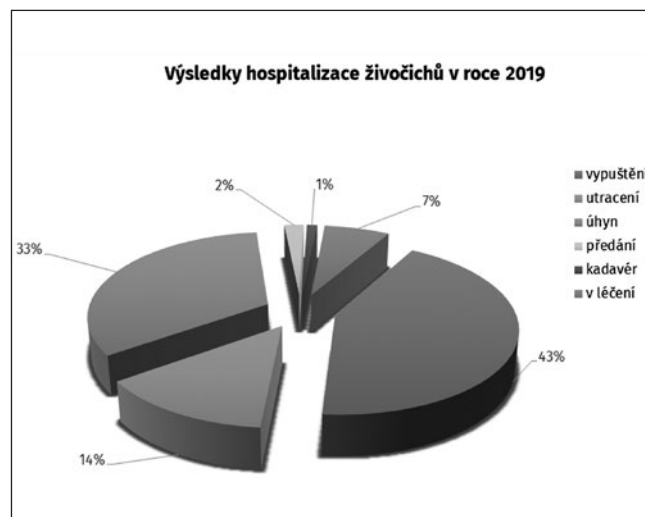
Graf č. 3: Počty přijatých živočichů během jednotlivých měsíců.

Důvody pro hospitalizaci volně žijících živočichů v roce 2019 představovala různá poranění, nebo šlo o opuštěná mláďata. Přijali jsme ale také zvířata s otravou, infekcí či s invazí parazitů (blíže viz graf č. 5).

Graf č. 5: Důvody hospitalizace živočichů v roce 2019.

V jarních a letních měsících, jsme měli plné ruce práce s péčí o mláďata. Řadu případů se nám však podařilo vyřešit po telefonu a tím se zabránilo zbytečnému odebrání z přírody. Mláďata přijatá do Stanice jsme uměle dokrmovali a intenzivně připravovali na návrat do volné přírody, což bylo leckdy velmi obtížné. Mimo jiné jsme v průběhu roku vyprošťovali zvířata uvízlá v různých pastích a nástrahách v okolí lidského obydlí. V zimním období jsme odchytávali a pečovali o zvířata

Graf č. 6: Výsledky hospitalizace živočichů přijatých v roce 2019.

vysílená či zraněná v důsledku vlivů počasí. Mnohokrát jsme také řešili případy údajně přimrzlých labutí.

Jedním z největších úspěchů a také nejvíce mediálně sledovaným příběhem se stal případ zraněného orla mořského, kterého jsme po krátké intenzivní léčbě, úspěšně vrátili do volné přírody. Před samotným vypuštěním byl orel opatřen vysílačkou, abychom i nadále

Mapa č. 2: Působnost Záchrané stanice pro živočichy ČSOP Vlašim v rámci Národní sítě stanic.

mohli sledovat jeho cestu. Velkou radost pak přinesla zpráva, že námi zachráněný orel se svou samicí přivedli na svět dvě mláďata.

Z letošních pacientů se podařilo zpátky do přírody navrátit 276 živočichů (graf č. 6), dalších 44 živočichů zůstává v naší péči. Jedná se zejména o nevypělá mláďata ježků, která budou zpět do přírody vypuštěna v jarních měsících roku 2020. Některá zvířata, která nemohla být znovu vrácena do přírody, například kvůli vzniklému imprintingu, byla předána v souladu s příslušnými předpisy k expozičním účelům s cílem ekovýchového vzdělávání.

Instalace vysílačky na záda orla mořského pár vteřin před vrácením na svobodu.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Kontrola stavu puštíka obecného po operaci zlomeného křídla.

foto: S. Ehl

Vypuštění krkavce velkého na akci Lesů ČR - Den za obnovu lesa.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Záchrana vysílené potápnky roháče ze zamrzlého rybníku.

foto: A. Dittrichová

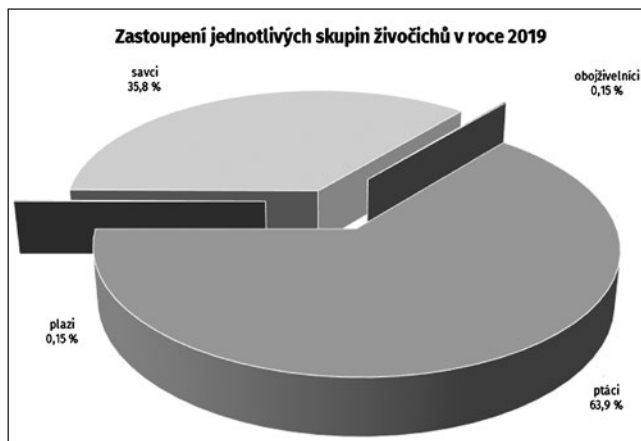
Práce s veřejností

Trvalou osvětu stanice zajišťuje prostřednictvím expozice paraZOO umístěné v areálu Podblanického ekocentra ČSOP ve Vlašimi (blíže viz kapitola paraZOO v druhé části výroční zprávy).

Zvířata, která se podaří v Záchranné stanici vyléčit anebo uměle dokrmená osiřelá mláďata jsou vypouštěna poblíž míst nálezu. To platí zvláště v době hnízdění, pro druhy silně teritoriální a vzácně se vyskytující druhy vázané na specifické biotopy. K vypouštění vybraných vyléčených zvířecích pacientů zveme také širokou veřejnost. Oslovujeme obecní a městské úřady, základní školy, mateřské školy, členy různých kroužků jako například skauty či kroužky Mladých ochránců přírody, účastníky dětských táborů a podobně.

Samotnému vypouštění předchází krátké avšak výstižné seznámení s funkcí záchranných stanic. Účastníkům podáváme také informace o biologii a etologii vypouštěného druhu. V neposlední řadě je seznámíme s konkrétním příběhem a upozorníme na možné způsoby ohrožení daného druhu.

Vypouštění je pro mnohé velkým zážitkem. Blízké setkání se zvířetem posiluje zájem o ochranu zvířat a motivuje k šetrnějšímu zacházení ve vztahu k přírodě.

Graf č. 4: Zastoupení jednotlivých skupin živočichů z celkového počtu 648 přijatých zvířat.

Za účasti veřejnosti jsme v roce 2019 vypouštěli například, labutě, kalouse, poštolky, káně ježky a mnoho dalších. Celkem bylo realizováno více jak deset veřejných vypouštěcích akcí.

V průběhu roku jsme zrealizovali několik přednášek pro veřejnost, kde jsme účastníky podrobně informovali, o možnostech pomoci volně žijícím živočichům.

Vypouštění puštíka obecného na táboře mladých ochránců přírody v blízkosti Nemíže.

foto: archiv ČSOP Vlašim

SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU, POSUDKOVÁ ČINNOST

Účast ve správních řízeních

Ondřej Pašek, Karel Kříž

ČSOP se na základě zákona o ochraně přírody a krajiny účastní správních řízení týkající se ochrany přírody na okrese Benešov. Naším cílem je zabránit zbytečným nebo škodlivým zásahům do životního prostředí. V mnoha případech najdeme shodu s úřady a dalšími účastníky, v závažných případech ale přistupujeme i k odvolání proti rozhodnutí. V souvislosti s novelizací zákona a s pokračující snahou politiků omezovat demokratickou účast veřejnosti na rozhodování se bohužel okruh řízení, kde můžeme aktivně přispívat k ochraně přírody, stále zmenšuje.

V roce 2019 jsme se vyjadřovali k 68 správním řízením, která se týkala většinou povolení kácení dřevin mimo les, zásahů do významných krajinných prvků, dále řízení vodoprávních, stavebních a k výjimkám z druhové ochrany. Korespondenci, naše vyjádření a rozhodnutí zveřejňujeme průběžně na webu (www.csopvlasim.cz/spravni-rizeni). Nejdůležitějším a také nejpracnějším řízením bylo připomínkování Územní studie krajiny, kterou pořizovalo pro území obce s rozšířenou pravomocí město Vlašim. Prosazovali jsme doplnění remízů, alejí a odstraňování meliorací, které vysušují krajinu.

Zabránili jsme kácení stromořadí velkých dubů v Souticích, lip u hřbitova v Chrástu nad Sázavou. Díky účasti v řízení ke kácení jsme také zachránili dub o obvodu 355 cm zasažený bleskem v Martinicích u Votic. Následně jsme zprostředkovali dotaci na stabilizaci jeho koruny. Strom se tak může stát významným stanovištěm saproxylického hmyzu.

Stromořadí dubů v Souticích uchované díky naší účasti ve správním řízení.

foto: O. Pašek

Přírodovědné průzkumy

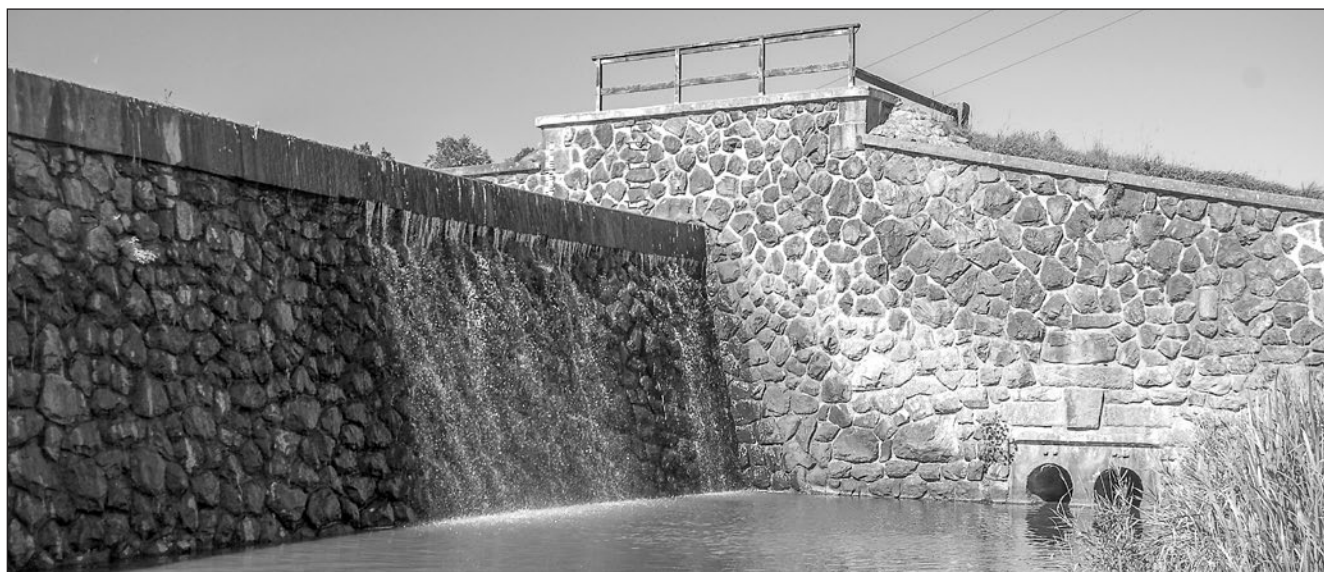
Martin Klaudys

ČSOP Vlašim poskytuje konzultace různých záměrů, dotýkajících se lokalit s výskytem rostlin a živočichů, např. při odbahnění rybníka. V případě větších záměrů je vhodné předem provést průzkum, který zjistí přírodovědné hodnoty území a projekt se tak může upravit ještě ve fázi přípravy.

V roce 2019 byly provedeny průzkumy lokalit pro připravovanou obnovu mokřadů rybníků u Pacova. Na lokalitě byly vymezeny plochy s cennou vegetací, které budou z terénních prací vyjmuty.

Pro město Říčany a Votice byl zpracován průzkum ploch určených pro výsadbu zeleně. Při těchto průzkumech se klade důraz na starší stromy, které mohou být biotopem saproxylického hmyzu. Takové stromy je vhodné ošetřit a zabezpečit, nikoli odstraňovat.

Pro malou vodní elektrárnu Kamberk bylo zpracováno posouzení změny manipulačního řádu na řeku Blanici, vyvolané nízkými průtoky posledních let.

Hráz rybníka Kamberk je pozoruhodným technickým dílem, v řece Blanici ale tvoří prakticky neprůchodnou překážku a to nejen pro ryby.

foto: M. Klaudys

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA (EVVO)

Český svaz ochránců přírody ve Vlašimi poskytuje služby environmentální výchovy, vzdělání a osvěty od roku 1999. Úlohou střediska EVVO v ČSOP Vlašim je působit preventivně proti poškozování životního prostředí, přírody a krajiny. Snažíme se lidem prezentovat přírodní a kulturní hodnoty Podblanicka, měnit pohled obyvatel na přírodu a krajinu a zapojovat je do jejich ochrany, inspirovat lidi k udržitelnému chování, radíme a pomáháme řešit problémy v oboru životního prostředí. V tomtéž pomáháme i ostatním – školám, školkám, obcím, oddílům a dalším.

Český svaz ochránců přírody Vlašim je jedním z Krajských středisek EVVO, které dlouhodobě podporuje Středočeský kraj.

Středisko EVVO ČSOP Vlašimi působí ve čtyřech pracovištích (úsecích), z nichž každé má své zaměření:

- **Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim** – obecná témata životního prostředí, ekoporadna, knihovna přírodovědné a regionální literatury, oddíl MOP
- **ParaZOO (Vlašim)** – osvěta v oblasti ochrany volně žijících zvířat
- **Dům přírody Blaníku** (nedaleko Kondrace) – návštěvnické středisko CHKO Blaník a národního geoparku Kraj blanických rytířů
- **Vodní dům** (u Hulic) – návštěvnické středisko prezentující téma vody a přírody v okolí vodní nádrže Švihov na Želivce

SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI

Výukové a pobytové programy pro školy

Tomáš Potfaj, Jana Dufalová, Ester Lachmanová, Jiří Pavelka, Eliška Kuřáková

ČSOP Vlašim poskytuje služby environmentální výchovy, vzdělání a osvěty už od roku 1999. Tato činnost zahrnuje osvětové akce pro širokou veřejnost, odborné semináře pro pedagogy, mimoškolní volnočasové aktivity pro děti a mládež, a v neposlední řadě výukové a pobytové programy s environmentální tematikou pro žáky od mateřských až po střední školy. Výukové programy realizujeme celoročně v Podblanickém ekocentru, v Domě přírody Blaníku a ve Vodním domě. Účelem výukových programů je podnítit u dětí zájem o přírodu, poznávání její zákonitostí a souvislostí. Dále se zabýváme spotřebitelskými tématy a dopady lidské činnosti na přírodu i společnost z globálního hlediska. U pobytových programů máme navíc možnost zacílit naši snahu více i na vlastní objevování a prožitky, rozvoj rukodělné zručnosti, spolupráci a stmelení kolektivu.

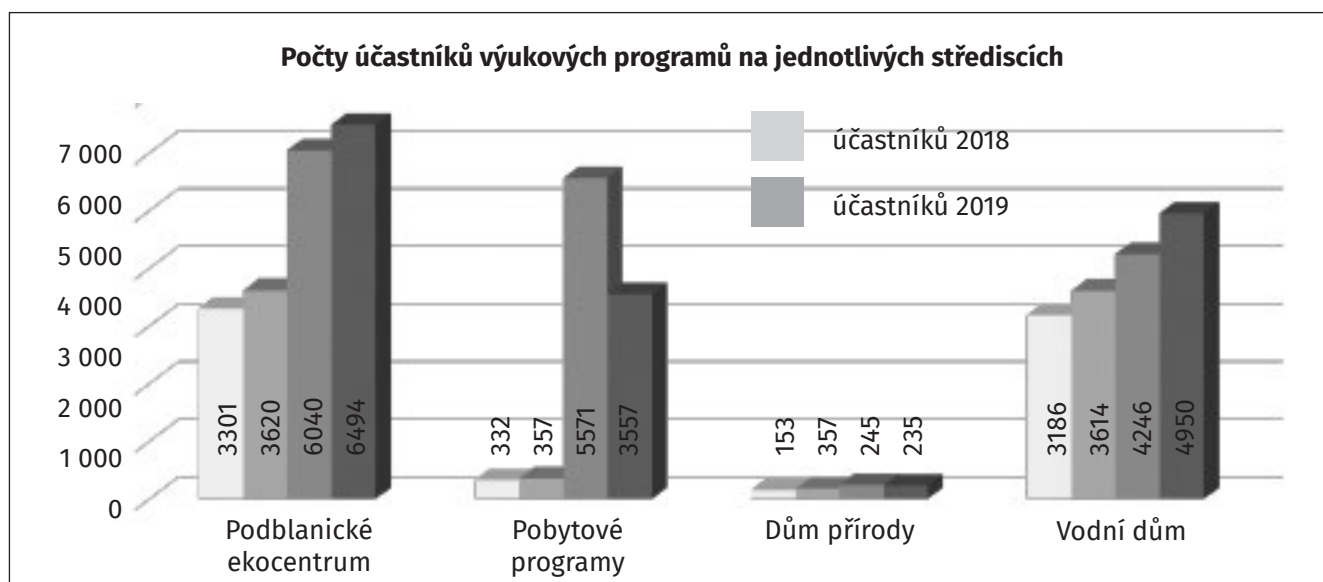
Letos jsme zaznamenali také proti předešlému roku nárůst zájmu u všech cílových skupin, ať vzhledem k počtu realizovaných programů, tak i v počtu účastníků. Zvýšený zájem jsme zaznamenali i o pobytové programy, které probíhají převážně v květnu a červnu, a během září

Tabulka č. 5: Počty účastníků výukových programů podle cílových skupin.

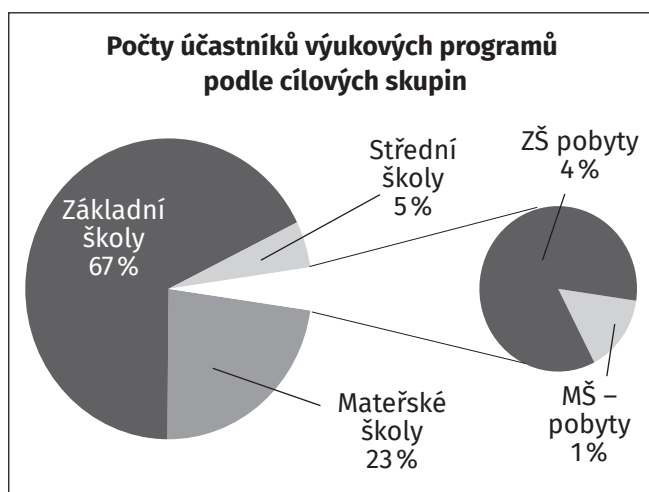
	počty programů	počet účastníků	počet hodin	účastníkohodiny
Programy celkem	354	7 415	563,5	11 679,5
Mateřské školy	90	1 775	93	1 835
Základní školy	246	5 252	437,5	9119
Střední školy	18	388	33	725,5
Pobyty celkem	16	357	190	4 038
MŠ - pobyty	3	54	24	481
ZŠ - pobyty	13	303	166	3 557

Tabulka č. 6: Rozložení programů na jednotlivých pracovištích ČSOP Vlašim.

	počet programů	počet žáků	počet hodin	účastníkohodiny
Podblanické ekocentrum	172	3620	317	6494,5
Dům přírody	8	181	10,5	235
Vodní dům	174	3614	236	4950
celkem	354	7 415	563,5	11 679,5

Graf č. 7: Počty účastníků výukových programů na jednotlivých pracovištích ČSOP Vlašim.

Graf č. 8: Počty účastníků výukových programů podle cílových skupin.

a října. Na tyto programy přijíždějí nejčastěji žáci z prvního stupně základních škol, velký zájem je i u škol mateřských. Jedná se převážně o školy středočeského kraje.

I v roce 2019 jsme rozšiřovali paletu našich jednodenních výukových programů. V rámci Podblanického ekocentra jsme zařadili do nabídky programy „Jak vylepšit dům“, „Hostina pro sousedy“, a „Bez obalu“. Tyto programy reagují na globální problémy v oblastech energetických ztrát, úbytek vhodných stanovišť a nadměrnou produkci obalů. Ve Vodním domě vznikly také tři nové programy – „Počasí nás neodradí“, „Želivka na vlastní kůži“, a „Klima a adaptace“ - reagující na změnu klimatu. Všechny uvedené programy vznikly s podporou projektu MŽP a s přispěním Středočeského kraje.

V průběhu roku 2019 nám byl prodloužen certifikát kvality poskytovaných služeb v oblasti EVVO „Certifikovaný poskytovatel environmentální výchovy“.

Průzkum v supermarketu – jak si na tom stojíme s obaly? Z výukového programu „Bez obalu“.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Počet realizovaných výukových programů na jednotlivých pracovištích ČSOP i zastoupení jednotlivých cílových skupin na programech je patrný z uvedených tabulek a grafů.

Ubytování účastníků výukových programů

Simona Přitasilová

Nabízíme ubytování ve dvou ubytovnách o souhrnné kapacitě 59 osob. Ubytování využíváme pro pobytové programy dětí a mládeže z MŠ, ZŠ a SŠ. Pokud nemáme ubytovny vytížené školami, nabízíme ubytování veřejnosti (www.ubytovani-parazoo.cz). O vysoké kvalitě našeho ubytování a poskytovaném servisu svědčí opakovaně vysoké hodnocení našich návštěvníků.

Celkový pohled na pokoj s přistýlkou na ubytovně v Poděbradově ulici. foto: archiv ČSOP Vlašim

Ekologická olympiáda

Jiří Pavelka, Martin Kloudys

Studenti z deseti středních škol Středočeského kraje se 20. až 21. září 2019 sjeli do Vlašimi, aby se zde zúčastnili 25. ročníku středočeského kola Ekologické olympiády. V tříčlenných týmech se zde utkali ve dvou praktických a dvou teoretických úlohách, ve kterých měli za úkol zapojit nejen svou paměť, ale také logické uvažování, prezentační dovednosti a praktickou zručnost.

Ústředním motivem letošního kola byla kvalita vody, půdy a ovzduší v lidských sídlech. Studenti na toto téma zpracovávali dvě praktické úlohy. Jejich prvním úkolem byl průzkum Vendo parku – obchodního centra ve Vlašimi, kde navrhovali opatření pro zamezení prašnosti, eliminaci teplotních extrémů nebo zabránění eroze půdy z okolních polí. Ve druhé praktické úloze družstva vytvářela ekostabilizační prvek v podobě stro-mo-keřového remízu nedaleko obce Jeníkov u Čechtíc, který bude zmírňovat dopady eroze, zadržovat vodu na pozemku a bude podporovat biodiverzitu na lokalitě. Dále studenti absolvovali test a poznávačku rostlin, živočichů, hornin a minerálů.

Vítězné družstvo s předsedou hodnotící komise soutěže Martinem Kloudysem.

foto: J. Pavelka

Titul vítězů získalo družstvo Gymnázia Kladno ve složení Anna Čepeláková, Barbora Kašparová a Alžběta Nevalová, které získalo 302 bodů ze 400 možných. Druhé místo obsadili studenti z Gymnázia Joachima Barranda Beroun a třetí místo patřilo Gymnázium Jana Palacha Mělník.

Krajským koordinátorem kola ve Středočeském kraji je ČSOP Vlašim. Vítězné družstvo bude Středočeský kraj reprezentovat v celonárodním kole, které proběhne v červnu 2020.

Generálním partnerem soutěže je společnost NET-4GAS, partnery regionálního kola jsou: Středočeský kraj, AOPK ČR – Správa CHKO Blaník a benešovské knihkupectví Daniela.

METODICKÁ POMOC UČITELŮM

Semináře pro učitele

Jana Dufalová, Ester Lachmanová

V roce 2019 proběhly celkem tři semináře pro pedagogické pracovníky. První se byl na téma „Voda nad zlato“, kdy jsme se zabývali tématem vody, deště a vsakování. Další jsme strávili venku, protože šlo o seminář s názvem „Učíme venku“. Do třetice jsme zaměřili na „Bádání s dětmi“.

Tabulka č. 7: Přehled seminářů pro pedagogy za rok 2019.

termín	název semináře	lektor/ka
11. 3. 2019	Voda nad zlato	Šárka Jechová, Mgr. Lenka Winterová
25. 4. 2019	Učíme venku	Ing. Martin Kříž, Chaloupky o. p. s. Kněžice
6. 5. 2019	Bádáme s dětmi	Mgr. Kateřina Čiháková, Ekocentrum Říčany

Na semináři „Bádáme s dětmi“ jsme s nadšením zkoumali svoji úlovky.

foto: E. Lachmanová

Učíme (se) matematiku venku a počítáme lístky sedmikrásek.

foto: E. Lachmanová

XIX. Středočeská konference k environmentální výchově

Roman Andres, Tomáš Potfaj

Letošní konference se věnovala průřezovým pedagogickým tématům. Celkem 60 pedagogů z celého středočeského kraje se ponořilo do problematiky pozitivní motivace při učení, využití příběhovitosti v komunikačních dovednostech, nebo do specifického využití environmentální výchovy v přírodovědných předmětech.

V úvodním bloku konference proběhly prezentace

Konferenci slavnostně zahájila jménem Středočeského kraje Simona Jandurová.

foto: T. Potfaj

Jitky Burianové, která představila projekt Ministerstva životního prostředí – „Dost bylo plastu“, Evy Lukášové (Člověk v tísni) s projektem „Jeden svět na školách“, a Mirka Hřebeckého z organizace EduIn, který mluvil o projektu „Rodiče vítáni“.

Oproti minulým ročníkům konference byla do programu zařazena průřezová pedagogická témata užitečná bez rozdílu a probace a stupně škol. Šlo o dílny „Pozitiv-

Pedagogové zkoumají simulaci ropné katastrofy v Petriho misce.

foto: T. Potfaj

ní motivace a její role při učení“ (Mirek Hřebecký) a „Příběh, jako cesta k rozvoji komunikačních dovedností“ (Markéta Holá). Další novinkou bylo naopak specifické využití environmentální výchovy v přírodovědných předmětech v dílně „Environmentální výchova v chemii a fyzice“ (Martina Fialková, Pavel Jakubův).

Inspiraci pro polytechnickou výchovu v MŠ dostali účastníci v náhradním programu místo původně plánované dílny drátkování, která se z důvodu nemoci lektorky nekonala. Tito účastníci získali četné zdroje námětů pro rozvoj šikovnosti malých dětí. Vyzkoušeli si vyrábění hmyziště (náhradní útočiště pro hmyz v zahradě) a práci s ovčí vlnou při plstění suchou cestou.

Konference umožnila opět po roce setkání učitelů z celého kraje, kteří se společně snaží působit na poli ekologické výchovy.

Akce proběhla díky finanční podpoře Středočeského kraje.

Středočeská M.R.K.E.V. a Mrkvička

Jana Dufalová, Eliška Kuťáková, Ester Lachmanová

Pokud školy nebo školky chtějí vést děti k šetrnosti k přírodě, můžou se zapojit do sítě MRKEV a MRKVIČKA a získat tak mimo jiné inspiraci pro aktivity, do kterých se děti mohou zapojit v průběhu celého školního roku.

V roce 2019 obstaralo ČSOP Vlašim čtyři rozesílky Informačního bulletinu Mrkvička do 107 mateřských škol. V rámci sítě MRKEV bylo v tomto roce zapojeno celkem 32 základních škol, které obdržely v průběhu roku čtyři vydání časopisu „Bedrník“.

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE

Oddíl MOP Včelojedi

Jiří Pavelka, Martin Hůlka

Oddíl mladých ochránců přírody Včelojedi se v roce 2019 scházel v klubovně Podblanického ekocentra ČSOP každé pondělí od 15.30 do 17.00 hodin a od října každé úterý od 16.30 do 18.00 hodin. V roce 2019 bylo do oddílu registrováno 53 dětí, které se mohly potkat na 44 oddílových schůzkách nebo na 14 denním letním táboře.

Mimo pravidelné schůzky uspořádal oddíl pět akcí, které byly zaměřené na podporu navrácení zraněných zvířat zpět do přírody, na podporu čtenářské gramotnosti nebo na rozvoj tábornických dovedností. Za svou činnost získal oddíl ocenění v soutěži „Brána druhým“. Hlavním cílem soutěže, kterou vyhlašuje Národní institut pro další vzdělávání ve spolupráci s Českou radou

dětí a mládeže, je hledat, ukazovat a oceňovat pozitivní příklady a skutky v naší společnosti, na kterých se podílejí děti a mládež do 26 let. (hwww.nidv.cz). Oddíl Včelojedů z Vlašimi získal toto ocenění již potřetí, čímž prokázal svou dlouhodobou činnost v oblasti ochrany přírody a krajiny.

Činnost oddílu podporoval v roce 2019 Středočeský kraj, Ministerstvo zemědělství ČR a Sdružení mladých ochránců přírody ČSOP.

Na putovní výpravě si účastníci vyzkoušeli nocování i vaření pod širou oblohou.

foto: J. Matějovský

Úterní schůzky oddílu Včelojedi jsou nově zaměřené na zvířata, a proto probíhají často v areálu paraZOO.

foto: M. Hůlka

Letní tábor

Jiří Pavelka, Ester Lachmanová

Letní tábor proběhl od 30. června do 13. července 2019 a zúčastnilo se ho 29 dětí ve věku od 8 do 15 let. Hlavním motivem byla celotáborové hra na téma Hobit, která byla zakončena náležitou bitvou se skřety. Děti zažily noční hlídky, vícedenní výlet i tradiční souboj se skauty. Většina času stráveného ve venkovním prostředí přispěla ke zdravému trávení volného času

Skupinová fotografie účastníků tábora z dvoudenního výletu do Zruče nad Sázavou.

foto: K. Zemanová

děti o prázdninách a pohybové aktivity prospěly jejich fyzické zdatnosti.

Mimo celotáborové hry nechybělo ani vypouštění uzdraveného zvířete zpět na svobodu. Tentokrát na svobodu vylétl z rukou táborníků mladý pušík obecný a Záchranou stanicí pro živočichy ČSOP Vlašim dětem představil její vedoucí Petr Švingr.

Letní tábor byl v roce 2019 podpořen Sdružením mladých ochránců přírody ČSOP, firmou BAKKER, s.r.o a vlašimskou lékárnou U Zlatého jelena.

Příměstské tábory v paraZOO

Jiří Pavelka, Eliška Kuťáková, Jakub Matějovský

Příměstské tábory pro děti od 7 do 15 let organizuje Podblanické ekocentrum Českého svazu ochránců přírody od roku 2013. V roce 2019 proběhly tři turnusy, které využilo k trávení prázdnin devadesát dětí z Vlašimi a okolí. Děti poznaly paraZOO, vyzkoušely si stará řemesla nebo navštívily jelení oboru. Na táboře si vyrobily upomínkové předměty, ale nechyběla ani tradiční ex-

Práce v Záchrané stanici pro živočichy ČSOP Vlašim nabídne dětem nevšední zážitky.

foto: E. Kuťáková

kurze do Záchrané stanice pro živočichy ČSOP Vlašim, kde si děti prohlédly celou stanici a pomohly s úklidem. Zájemci z řad táborníků mohli pokračovat v mimoškolní činnosti v rámci oddílové činnosti mladých ochránců přírody Včelojedi.

AKCE PRO VEŘEJNOST V PODBLANICKÉM EKOCENTRU ČSOP

Jiří Pavelka

Ekovečery a přednášky pro veřejnost

V roce 2019 jsme uspořádali tři ekovečery a dvě autogramiády spojené s představením knih Podblanické písně a Zlatodůl Roudný u Vlašimi. Vyprávění doprovázené promítáním fotografií představilo posluchačům zajímavá místa ve světě a přírodovědná témata. Jejich přehled je patrný z tabulky č. 8.

Etiopii, zemi, kde všechno funguje tak trochu jinak, představila cestovatelka Eliška Kuťáková.

foto: J. Pavelka

Po přednášce o zlatodole Roudný u Vlašimi si zájemci mohli nechat vepsat do knižní novinky věnování od přednášejícího a autora stejnojmenné knihy Václava Zemka.

foto: J. Pavelka

Tabulka č. 8: Přehled ekovečerů.

termín	název akce	přednášející
27. 3. 2019	Etiopie	Mgr. Eliška Kuťáková
18. 4. 2019	Houby Podblanicka	Václav Burle
9. 8. 2019	Netopýří noc	Ing. Dagmar Zieglerová
6. 12. 2019	Podblanické písně	Radko Bílek
17. 12. 2019	Zlatodůl Roudný u Vlašimi	Ing. Václav Zemek

Výstavy

Jiří Pavelka

V roce 2019 jsme uspořádali celkem šest výstav včetně tradičního Podblanického plenéru ve vlašimském zámeckém parku. Mimo něj se výstavy uskutečnily v Podblanickém ekocentru a jejich přehled naleznete v tabulce č. 9.

XXIII. ročníku Podblanického plenéru se zúčastnilo 21 regionálních výtvarníků, kteří představili veřejnosti svou uměleckou činnost.

foto: J. Pavelka

Tabulka č. 9: Přehled výstav.

termín	název akce	popis
1. 3. – 31. 5. 2019	Houby Podblanicka	Výstava fotografií hub Václava Burleho.
1. 6. – 31. 8. 2019	Sázava a okolí	Výstava fotografií Richarda Strouhala.
14. 9. 2019	Podblanický plenér	XXIII. ročník tradiční výstavy ve vlašimském zámeckém parku za účasti regionálních výtvarníků.
20. – 27. 9. 2019	Výstava starých odrůd ovoce	Ukázka starých odrůd ovoce nejen z Podblanicka.
21. – 28. 10. 2019	Výstava OBLÁSKY pro paraZOO	Charitativní výstava pro zvířata z paraZOO.
4. – 20. 12. 2019	Obrazy Stanislava Příhody	Prodejní předvánoční výstava obrazů.

Příjemná předvánoční atmosféra doprovázela vernisáž výstavy obrazů Stanislava Příhody.

foto: J. Pavelka

Osvětové akce v terénu

Jiří Pavelka

Pro veřejnost jsme v roce 2019 uskutečnili deset terénních akcí. Jejich přehled je patrný z tabulky č. 10.

Noc s Andersenem

Tradiční akce na podporu čtenářské gramotnosti, kterou uspořádal Klub dětských knihoven SKIP ČR a Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim, započala v pátek 29. března v odpoledních hodinách. Celou akci provázela 24 účastníků spisovatelka Johanna Spyriová se svou knihou Heidi, děvčátko z hor. Čtenářský večer byl zakončen společnou snídaní druhý den ráno, po níž se účastníci rozešli do svých domovů.

Závody kočárků

Čtvrtý ročník benefičního závodu proběhl ve vlašimském parku. Účastníci rozdělení do soutěžních kategorií změřili své síly v rychlochůzi s kočárkem a vítězové si odnesli upomínkové ceny. Celý výtěžek závodu byl

I přes nepřízeň počasí si našli odvážlivci cestu na Závodů kočárků v zámeckém parku.

foto: archiv ČSOP Vlašim

věnován na záchranu zraněných zvířat a jejich návrat na svobodu.

Přírodovědné vycházky

Pět vycházek zavedlo návštěvníky do Jinošovského údolí, do Křížovského lomu, do NPP Kaňk, do zlatodolu Roudný nebo do vlašimského zámeckého parku. Průvodcem vycházek byl Martin Kludys, který představil účastníkům význam ochrany jednotlivých lokalit přístupnou a zajímavou formou.

Ztracená zvířata

Třetí ročník orientačně-šifrovací hry pro veřejnost zapojil důvtip účastníků. Deset zvířat ztracených v ulicích města Vlašim museli najít soutěžící, ale pro nalezení bylo nutné rozluštit deset zašifrovaných názvů ulic, kde se zvířata skrývala. Na nejrychlejší v každé kategorii čekaly ceny a celé startovní závodu bylo věnováno Záchrané stanice pro živočichy ČSOP Vlašim na navrácení zraněných zvířat zpět do přírody.

Výlov rybníka Jírovce

V roce 2019 proběhl tradiční výlov rybníka Jírovce v Jinošovském údolí u Vlašimi. Návštěvníci si mohli užít

Návštěvníci procházky Jinošovským údolím si mohli prohlédnout nejen rostliny, ale v místních tůňkách pozorovali také plovoucí čolky a další obojživelníky.

foto: J. Pavelka

atmosféru výlovu malebného rybníka Jírovce v krásné přírodě a pochutnat si na smažených rybách včetně teplých a studených nápojů.

Otevření Křížovského lomu

V roce 2019 byl zpřístupněn veřejnosti Křížovský lom. Na místě jsou návštěvníkům představována různorodá přírodní stanoviště a význam pečování o ně jako prostředek pro zachování bohaté biodiverzity. V lomu je možné detailně nastudovat zajímavé složení horniny, se kterou se můžete setkat se v okolí na mnoha krajinných i stavebních prvcích. V rámci projektu NET4GAS Blíž přírodě zde bylo instalováno šest informačních tabulí a vytvořen detailní výbrus blanické ortoruly.

Přírodovědné vycházky aktivně zapojují také dětské účastníky, kteří mohou provádět badatelskou činnost.

foto: M. Urbanová

Tabulka č. 10: Přehled osvětových akcí v terénu.

termín	název akce	účast
29. – 30. 3. 2019	Noc s Andersenem	24
14. 4. 2019	Závodů kočárků v zámeckém parku	10
28. 4. 2019	Procházka Jinošovským údolím	20
26. 5. 2019	Vycházka do Křížovského lomu	23
9. 6. 2019	Vycházka do NPP Kaňk	11
9. 6. 2019	Ztracená zvířata	6
22. 6. 2019	Vycházka na zlatodůl Roudný	12
15. 9. 2019	Vlašimský park známý, neznámý	8
19. 10. 2019	Výlov rybníka Jírovce	386
22. 10. 2019	Otevření Křížovského lomu	15
celkem		503

Knihovna přírodovědné a regionální literatury

Monika Spilková

Naše knihovna se nachází v 1. patře Podblanického ekocentra. V současné době evidujeme 5 903 knih, což je oproti loňskému roku nárůst o 95 knih. Jedna z loňských novinek je například publikace vydaná ČSOP „Environmentální výchova v praxi“. Knihovna je rozdělena do několika sekcí – např. environmentální literatura, ochrana přírody, ekologie, geologie, botanika apod. Najdete zde také přes 200 CD a DVD nosičů s různou tematikou. Seznam všech knih je zveřejněn na stránkách www.podblanickeekocentrum.cz v sekci Knihovna. Zde si můžete vybrat a knihy po té vyzvednout po předchozí domluvě v Ekocentru. Knihovna je volně přístupná každou středu od 13h do 15.30h.

Ekoporadna

Eliška Kuťáková, Tomáš Potfaj

I v roce 2019 pomáhala ekoporadna ČSOP Vlašim obyvatelům a institucím nejen ve svém okolí jednat šetrně k životnímu prostředí. Kancelář ekoporadny má nové webové stránky www.ekorada.cz, vlastní e-mailovou adresu ekoporadna@csop.cz a telefonní číslo ekoporadce je 732 906 107. Ve vstupním průjezdu ekocentra nabízíme informační letáky o environmentálně šetrném nakupování, provozu domácnosti, potravinách aj. Webové stránky ekoporadny obsahují kromě kontaktů širší nabídku informačních materiálů, i tematické články k různým životním situacím – tzv. ekorady. Za rok 2019 jsme publikovali celkem 12 ekorad. Na konci roku proběhla na sociálních sítích testovací kampaň vyzývající lidi k tichým oslavám Silvestru, která přes pozdní nástup a slabší osvětu měla 57 tisíc přímých podporovatelů a 75 tisíc zainteresovaných osob.

Prostřednictvím ekoporadny jsme zodpověděli celkem na 336 evidovaných dotazů. Nejvíce dotazů bylo směřováno do záchrané stanice na přímou ochranu, dále pak na spotřebitelství a domácí ekologii. Zvláštní místo (7 případů) mají případy systémového poraden-

ství vyžadující hlubší odbornou analýzu. Dva případy zahrnovaly metodickou podporu učitelů v environmentální (ekologické) výchově.

Nejčastěji vyhledávali ekoporadenskou službu přímo občané z Podblanicka, školy či úřady.

Tabulka č. 11: Počet poskytnutých evidovaných dotazů v letech 2014 – 2019.

rok	počet
2014	486
2015	382
2016	270
2017	376
2018	184
2019	336

Ekoobchod a e-shop

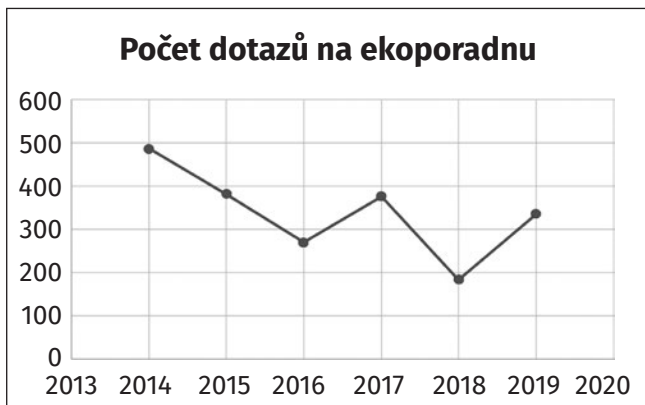
Alena Konvalinová, Martina Poustecká

Ekoobchod a e-shop jsou významným zdrojem příjmů pro provoz Záchrané stanice pro živočichy ČSOP. V loňském roce zaznamenal kamenný obchod 23% nárůst obrátu a e-shop 29% oproti předchozímu roku. Prodávaly se nejvíce knihy a suvenýry, na e-shopu www.eko-obchod.cz se úspěšně rozjel prodej odborných antikvariátních knih. Proto v letošním roce zrealizujeme charitativní sběr přírodovědných a regionálních tiskovin na podporu hendikepovaných živočichů.

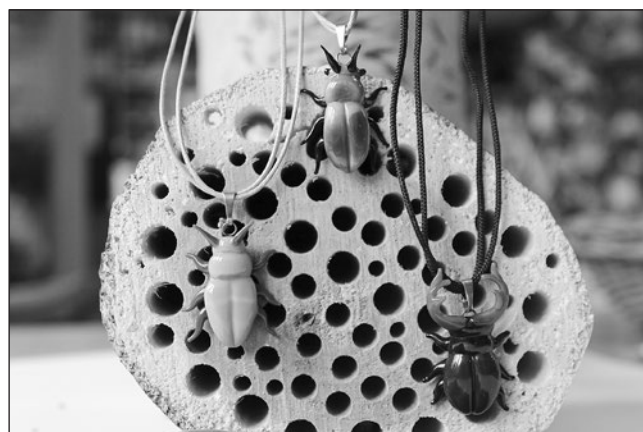

Ekoobchod, kromě činnosti prodeje zboží, slouží také jako recepce paraZOO a zdroj informací z geoparku Kraj blanických rytířů. Návštěvníci zde naleznou informační letáky turistických cílů i regionální produkty

Počet dotazů na ekoporadnu

Graf č. 9: Počet poskytnutých ekorad v letech 2014-2019.

Skleněné přívěšky z ekoobchodu.

foto: M. Poustecká

s certifikovanou značkou. Zároveň slouží ekoobchod jako odběrné místo pro zraněné živočichy, kteří jsou posléze převezeni do záchrané stanice pro živočichy.

Novinkami na pultě byly kromě knih také skleněné šperky ve tvaru zvířátek, rozšířila se nabídka domečků a krmení pro živočichy v zahradách. Od jara do podzimu zde můžou pěstitelé směňovat svá semínka v rámci projektu Semínkovna.

INTERPRETACE PŘÍRODNÍHO A KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Návštěvnické středisko Dům přírody Blaníku

Milan Červenka

Návštěvnické středisko Dům přírody Blaníku je součástí sítě „Dům přírody“ ve vybraných chráněných krajinných oblastech, jež zastřešuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Provozuje jej ČSOP Vlašim ve spolupráci se AOPK - Správou CHKO Blaník.

Dům přírody Blaníku s bezbariérovým přístupem se nachází na adrese Krasovice 19, nedaleko obce Kondrac, na červené turistické značce vedoucí na vrchol Velkého Blaníku. Součástí areálu je parkoviště pro osobní automobily a autobusy. Kromě občerstvení, toalet a prodeje regionálních produktů zde návštěvníci naleznou hlavně expozici věnovanou přírodním, geologickým a kulturně historickým zajímavostem Podblanicka. Nejzajímavě-

Pro turisty máme k zapůjčení rekvizity s rytířskou tematikou.

foto: M. Červenka

ším exponátem je interaktivní prostorový model krajiny Blanické brázd.

V loňském roce bylo středisko otevřeno 205 dní. Za tu dobu nás navštívilo více jak 9 000 lidí. Dům přírody pořádal v roce 2019 celkem 12 akcí pro veřejnost. Po celý rok probíhaly v Domě přírody a v okolní přírodě výukové programy pro školy. Celkem zde proběhlo 7 programů pro 153 dětí.

První větší akcí loňské sezóny byl program k Velikonocům, kdy se děti mohly zúčastnit soutěží na téma ptačího hnízdění.

Konaly se i přírodovědné vycházky s Martinem Klauudysem – 28. 4. vycházka do Jinošovského údolí s 16 účastníky, 26. 5. vycházka do Křížovského lomu s 23 účastníky a 12. 10. exkurze Klubu českých turistů na Blaník s 25 účastníky.

Správa Chráněné krajinné oblasti Blaník ve spolupráci s ČSOP Vlašim pořadala další ročník tradiční soutěže k dubnovému Dni Země 2019. Výtvarná soutěž je určena pro žáky a studenty základních a středních

Školní výprava ve stálé expozici Domu přírody.

foto: M. Červenka

škol okresu Benešov. Pro letošní dvacátý osmý ročník soutěže organizátoři zvolili téma „Rozkvetlá příroda“. V dubnu a květnu tak bylo v podkroví vystaveno 500 kreseb a plastik. Výstavu navštívilo přes 500 návštěvníků.

V podkrovních prostorách o letních prázdninách vystavovali manželé Jaroslav a Drahomíra Svobodovi se synem. Výstavu obrazů a plastik navštívilo více jak 1.500 zájemců. 9. 8. proběhlo setkání s autory za přítomnosti 50 hostů.

V červnu a září bylo možno navštívit výstavu vlašské amatérské malířky Lenky Seidlové. Dne 14. 9. proběhlo setkání s autorkou za přítomnosti 40 hostů.

Tradiční akcí byl 11. ročník výstavy „Houby blanických lesů“ 26. – 28. 10. K vidění bylo více jak 200 druhů hub. Přítomní mykologové poskytovali více jak 300 návštěvníkům další zajímavé informace o houbách a pomáhali jim určovat méně obvyklé druhy.

Na státní svátek 17. listopadu proběhl již 4. ročník „Svátečního pochodu přes Blaníky“. Letos jsme nabídli turistům dvě trasy – tradiční 9 km okruh a cyklookruh 30 km. Akce se zúčastnilo 80 dospělých s 20 dětmi a 20 psů.

V prosinci jsme s dětmi pozorovali ptáčky na krmítku a soutěžili o plakát s ptáčky. Děti určovaly ptáky na krmítku a odpovídaly na další otázky o přikrmování ptactva v pracovním listu. Dále pak nejen dětská návštěvníci vyráběli krmítka z použitých PET lahví. Děti si také mohly vybarvit a přidat zvířecí figurku do blanického betléma.

Silvestr byl rekordním dnem co do počtu návštěvníků. Nejen kvůli občerstvení nás navštívilo na 500 lidí.

Provoz Domu přírody finančně podpořila Agentura ochrany přírody a krajiny. Na provoz přispěli dobrovolnými dary i samotní návštěvníci.

Návštěvnické středisko Vodní dům

Kateřina Zemanová,
Eva Molčanová,
Veronika Dušková

Rok 2019 byl čtvrtým rokem provozu návštěvnického střediska Vodní dům a byl především ve znamení úprav a doplňování vnitřních i venkovních expozic. Ve ven-

Bolen dravý – maskot návštěvnického centra Vodní dům.
foto: F. Petrák

kovním areálu Vodního domu vznikla meteorologická stanice, kterou využívají žáci při jednom z výukových programů, o nové prvky byla doplněna venkovní naučná stezka a vnitřní expozici obohatil infopanel o úpravě vody, na kterém mohou návštěvníci sledovat pstruhy, kteří hlídají kvalitu vody.

Den s mobilním planetáři.

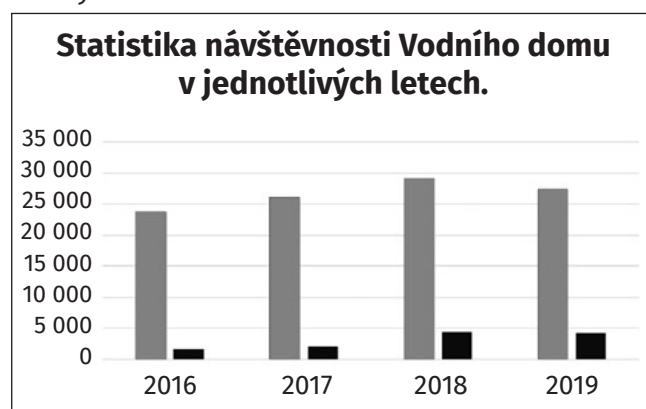
foto: K. Zemanová

Model květu kuřičky hadcové – nový exponát na naučné stezce.

foto: F. Petrák

Graf č. 10: Statistika návštěvnosti Vodního domu v jednotlivých letech.

Tabulka č. 12: Akce pro veřejnost, pořádané ve Vodním domě.

termín	název akce	stručný popis	odhadovaný počet návštěvníků
9. 2. 2019	Vodnický masopustní rej	Zábavné odpoledne pro děti, úkoly zaměřené na život ve vodě, především na mokřadní živočichy	55
23. 3. 2019	Den vody	Exkurze na hráz v.d. Švihov, představení záchranné stanice a vypouštění veverky, výroba vodních mlýnků	140
29. 3. 2019	Večer s Andersenem	Akce na podporu čtenářské gramotnosti	78
27. 4. 2019	Den Země s obojživelníky	Osvětová akce zaměřená na EVL Želivka, exkurze k vodní nádrži Švihov	120
8. 5. 2019	Historie stavby dálnice D1	Přednáška o stavbě D1 a jejím zásahu do zdejší krajiny, exkurze na hráz	108
18. 5. 2019	Muzejní noc	Noční prohlídka spojená s komentovaným krmením raků a netopýra, koncert cimbálové muziky	80
1. 6. 2019	Den vodních breberek	Lovení, pozorování a určování vodních bezobratlých živočichů, výstava ptačích pítek	127
14. 6. 2019	Setkání s přírodou	Exkurze do zimoviště netopýra černého	39
16. 6. 2019	Den otců	Komentované krmení raků, představení badatelských pomůcek k pozorování přírody	122
8. 8. 2019	Setkání s netopýry	Komentovaná prohlídka revizní štol VN Švihov, přednáška o netopýrech a jejich ochraně	308
21. 9. 2019	Historie stavby vodní nádrže Švihov	Přednáška a exkurze na hráz	43
21. 9. 2019	Den s mobilním planetáriem	Promítání filmů s tematikou vody a klimatických změn	34
5. 10. 2019	Ze života pod hladinou	Vernisáž výstavy fotografií a přednáška Rostislava Štefánka	20
20. 10. 2019	Den stromů	Botanicky zaměřená exkurze na mosty, aktivity pro děti o významu stromů, promítání tematických filmů v mobilním planetáriu	45
9. 11. 2019	Vzpomínka na Zahrádku	Vernisáž výstavy o Zahrádce a beseda s rodáky a pamětníky	53
13. 11. 2019	Seminář SFŽP	Dotace na vodovody, kanalizace a řešení následků sucha pro obce	26
23. 11. 2019	Den s kuřičkou	Botanicky zaměřená exkurze na mosty	42

Na Den stromů proběhla první exkurze na opuštěné dálniční mosty.

foto: K. Zemanová

Vernisáž výstavy Vzpomínka na Zahrádku.

foto: K. Zemanová

Vodní dům z ptačí perspektivy.

foto: L. Chalupa

Stejně jako v předchozích letech se v loňském roce potvrdila pozice Vodního domu jako jednoho z nejnavštěvovanějších turistických cílů v Kraji blanických rytířů. Celkem ho v roce 2019 navštívilo 27 438 osob, z nichž nejpočetnější skupinou byly rodiny s dětmi.

Dalšími pravidelnými návštěvníky Vodního domu jsou školní žáci v doprovodu svých pedagogů. Pro ně lektorský tým připravuje výukové programy zaměřené na různá témata. V roce 2019 v rámci projektu „Nejen o vodě v přírodě“, který finančně podpořilo Ministerstvo životního prostředí, vznikly tři programy zaměřené na faunu a floru kolem vodní nádrže Švihov, počasí a meteorologii a také na velmi aktuální téma klimatických změn. Další tři programy vznikly v projektu „Podpora vodohospodářských výukových programů a exkurzí ve Vodním domě“, který finančně podpořilo Ministerstvo zemědělství. Výukové programy byly zaměřeny především na šetření s vodou, sucho a význam vody pro člověka i krajinu. Celkem navštívilo Vodní dům 5 043 žáků, z nichž 3 614 absolvovalo některý z nabízených výukových programů. Stálou nabídku doplňují komentované prohlídky hráze vodní nádrže Švihov, kterých se zúčastnilo 1 944 žáků a pedagogů.

Návštěvníci z řad veřejnosti mají možnost si toto přísně střežené místo prohlédnout od března do listopadu. V loňském roce absolvovalo komentovanou prohlídku koruny hráze vodní nádrže Švihov 2 322 osob. Díky spolupráci se Středočeským krajem a Povodím Vltavy, s. p. se podařilo na podzim 2019 uskutečnit novinku – dvě exkurze přímo ke břehům vodní nádrže a na opuštěné dálniční mosty. Těto jedinečné nabídky využilo 74 osob.

Ve spolupráci s dalšími partnery z regionu pokračoval prodej společné vstupenky Zážitky u Želivky – turisté mají možnost využít slevu na vstupném do Vodního domu, Včelího světa a do dvou expozic na zámku ve Zručí nad Sázavou. V roce 2019 se dohromady ve všech třech turistických cílech prodalo 524 těchto vstupenek.

Partnery Vodního domu jsou Veolia Česká republika, Pražské vodovody a kanalizace, Povodí Vltavy, Úpravna vody Želivka a Středočeský kraj.

paraZOO – malá, ale užitečná ZOO

Alena Konvalinová, Karolína Dobíhalová, Martin Hůlka

ParaZOO co do rozlohy nemůže konkurovat rozsáhlým zoologickým zahradám, ale svým posláním se řadí mezi nejvýznamnější areály, které prezentují naši pří-

rodu a téma zraňování divokých zvířat. Jedná se o ZOO s licencí Ministerstva životního prostředí a už osm let poskytuje útočiště trvale hendikepovaných živočichům. Jejich převážná většina byla původně léčena v Záchrané stanici pro živočichy Vlašim. Skladba živočichů se od roku 2018 příliš neproměnila. V současné době je zde chováno 49 živočichů celkem 33 druhů.

Sezóna 2019 byla úspěšná, paraZOO navštívilo přes 17 700 návštěvníků a dalších cca 1000 se zúčastnilo pořádaných akcí.

V loňském roce se zde hojně využívala pomoc dobrovolníků. Také díky nim se podařilo připravit voliéru pro nový přírůstek – mladého samečka kuny lesní. Byl přijat do záchrané stanice jako několikadenní mládě a vlivem odchovu člověka si na tuto péči přivykl a nemohl být vypuštěn do volné přírody. Vzhledem k tomu, že je hravý a rychle se zapojil do tréninku, je velice oblíbený návštěvníky.

V roce 2019 pokračovala spolupráce s trenérkou Radkou Bukovou, která již druhým rokem vede trénink zvířat v paraZOO. Odborné konzultace nadále provádí RNDr. František Šusta a již podruhé se na trenérské výsledky přijela podívat také Gabby Harris, která celý život zasvětila práci se zvířaty a jejich tréninku. Doporučení k tréninku a enrichmentu přinesl také slovenský trenér psů Juraj Ferko, který v paraZOO dobrovolničil se svým týmem.

Velký návštěvnícký úspěch zaznamenaly páteční večerní prohlídky. Jejich účastníci tak měli šanci nahlédnout do fungování paraZOO mimo otvírací dobu. Velká část prohlídky byla věnovaná tréninku vyder a krkavce velkého. Zástupce domestikovaných zvířat, fretku Freda, si mohli návštěvníci pohladit.

V rámci přednášek na školách podpořených z projektu Středočeského kraje bylo s problematikou hendikepovaných živočichů seznámeno přes 700 dětí.

V paraZOO proběhla celá řada osvětových akcí, z nichž nejvýznamnější byla Šiškovaná s veverkou Čiperkou. Jako každý rok se pochodovalo z paraZOO do záchrané stanice u Pavlovic. Cestou se účastníci pobavili u zábavných stanovišť, kdy se např. pokoušeli jako netopýr orientovat podle echolokace nebo přenášeli plastové žáby. Další tradiční akci Hmyzák navštívilo přes 350 osob a jako každý rok se ochutnával hmyz na různé způsoby. Hlavním tématem byla nezastupitelná role hmyzu v přírodě a o jeho důležitosti zde přednášela celá řada odborníků – např. Ing. Michal Knapp návštěvníky blíže seznámil se životem slunéček a docent Jan Farkač učil, jak číst přírodu.

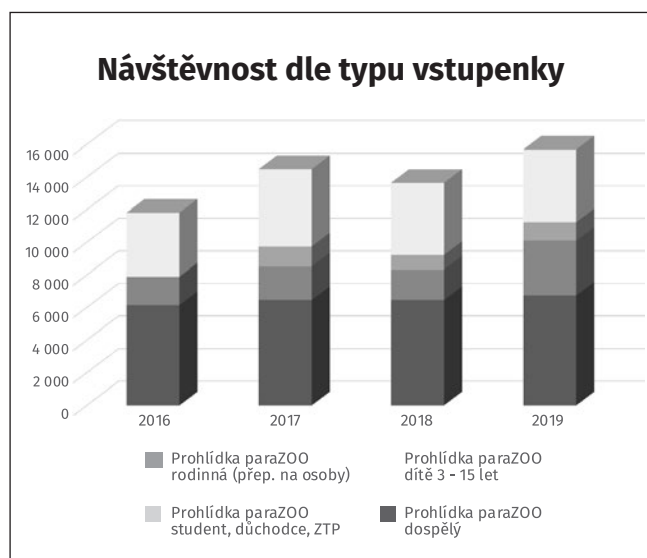

Graf č. 11: Statistika návštěvnosti paraZOO v jednotlivých letech.

Kočka divoká v paraZOO.

foto M. Hůlka

Graf č. 12: Statistika návštěvnosti paraZOO v letech dle typu vstupenky.

Úspěšná byla také série Voňavých sobot, které se vždy věnovaly aktuálním dějům v přírodě, a praktické workshopy vedla Ing. Šárka Michálková.

V roce 2019 paraZOO pomáhaly i děti. V rámci akce OBLÁSKY pro paraZOO namalovaly celou řadu kamínků, které se prodávaly na podporu hendikepovaných zvířat. Obdobně probíhala také podpora ZUŠ Zruč nad Sázavou. Malí umělci vyrobili variace na ptačí domečky a krmítka a tyto výrobky se v sezóně 2020 budou dražit a výtěžek bude opět použit na zvířata z paraZOO.

Díky dotačnímu projektu Příspěvek zoologickým zahradám od MŽP se podařilo natočit nový videospot paraZOO, který bude zveřejněn v první polovině roku 2020.

Ukázka tréninku vyder během večerní komentované prohlídky.

foto: F. Petrák

Tabulka č. 13: Osvětové akce pro veřejnost v paraZOO.

termín	název akce	účast
2. 3. 2019	Otevření paraZOO	101
19. 4. 2019	Velikonoce v paraZOO	102
20. 4. 2019	Voňavá sobota	160
1. 5. 2019	1. máj v paraZOO	416
20. 7. 2019	Voňavá sobota	56
28. 6. 2019	Ukaž vízo, dostaneš lízo	19
30. 8. 2019	Rozloučení s prázdninami	90
14. 9. 2019	Voňavá sobota	34
28. 9. 2019	Pochod s veverkou Čiperkou	123
28. 10. 2019	Hmyzák	353
15. 12. 2019	Charitativní jarmark	29
25. 12. 2019	Vánoce se zvířátky	27
Celkový počet účastníků		1510

Voňavá sobota - semínko základ zahrady.

foto: M. Poustecká

Naučné stezky

Kateřina Červenková, Karel kříž

ČSOP Vlašim vlastní tyto naučné stezky: S rytířem na Blaník, NS Roudný a nově dvě stezky, které původně vybudoval ČSOP Benešov – Lesní stezku Františka Ferdinanda d'Este a naučnou stezku Historie a příroda konopištského zámeckého parku. Dále pečujeme o naučnou stezku města Vlašim, vlašimský zámecký park. V roce 2019 jsme se věnovali přípravě projektové dokumentace na rekonstrukci naučné stezky S rytířem na Blaník a doplnění areálu Domu přírody Blaníku. Dále jsme zpracovávali studii o stavu naučných stezek v ná-

rodním geoparku a destinaci Kraj blanických rytířů. Proběhlo několik exkurzí pro školy a odbornou veřejnost na naučné stezce v zámeckém parku ve Vlašimi a jedna exkurze pro veřejnost na naučné stezce Roudný. V rámci naučné stezky S rytířem na Blaník probíhaly drobné opravy tabulí.

Interpretace zajímavých lokalit s využitím geocachingu

Jiří Pavelka, Martin Kloudys, Hana Pánková

V roce 2019 jsme spravovali čtyři tematicky zaměřené geocachingové série:

- Série „Lesní poklady blanických rytířů“ je zaměřená na lesní ekosystémy a zahrnuje třináct lokalit.

Vlašimská brána, sídlo Podblanické galerie.

foto: M. Špoula

Série „Zvířecí pastičky“ obsahuje travel bugy – dřevěné přívěsky zvířat, které cestují s nálezci po celém světě.

foto: J. Pavelka

- Série „Kamenné poklady blanických rytířů“ ukazuje sedmnáct geologických lokalit v národním geoparku Kraj blanických rytířů.
- Série „Zvířecí pastičky“ se zabývá problematikou zraňování volně žijících živočichů a ukazuje prostřednictvím sedmi ukrytých schránek nástrahy, které cíhají na volně žijící živočichy.
- Sérii „LIFE for Minuartia“ provází hledače po nejvýznamnějších místech, kde probíhá záchrana kriticky ohroženého druhu kuřičky hadcové.

V rámci série „Zvířecí pastičky“ jsme uvedli do oběhu devět travel bugů v podobě dřevěných přívěsků zvířat, které v součtu překonali vzdálenost 150 000 km. Součástí série „LIFE for Minuartia“ jsou také tři travel bugy, které již mají za sebou vzdálenost přes 5 500 km. Počet návštěvníků a logů (zaznamenání nálezu keše na stránkách www.geocaching.com) v roce 2019 přesáhl 15 900 přístupů.

Při údržbě keší jsou pravidelně doplňovány CWG – dřevěná vypalovaná kolečka, která mohou plnit sběratelskou funkci nebo jsou dobrým předmětem pro směnný obchod v rámci geocachingu.

foto: J. Pavelka

Podblanická galerie ČSOP Vlašim

Stanislav Přihoda

Ve Vlašimské bráně ČSOP Vlašim zřídil a provozuje Podblanickou galerii. Cílem galerie je

budovat sbírku výtvarných děl regionálních umělců a zpřístupňovat je veřejnosti přímo v galerii či na tematických výstavách. Interiér doplňují obrazy malíře Stanislava Přihody. Ten v galerii umělecky působí a má zde svůj ateliér. Schází se zde Klub přátel Podblanické galerie, jehož schůzky nazývané Hodinka v ateliéru probíhaly vždy první středu v měsíci od května do prosince a scházelo se na nich obvykle 10 až 15 členů. V roce 2019 rozšířil Klub přátel Podblanické galerie členskou

Na schůzkách Klubu přátel Podblanické galerie je prezentována činnost jejich členů. Na snímku ukazuje umělní patchworku Dagmar Hulmáková.

foto: archiv ČSOP Vlašim

základnu o čtyři nové členy a do sbírky galerie přibily tři exponáty.

V roce 2019 zorganizovali členové šest klubových setkání s názvem Hodinka v ateliéru a šest výstav. Vyvrcholením činnosti galerie byl XXIII. ročník Podblanického plenéru – výstavy ve vlašimském zámeckém parku za účasti 21 regionálních umělců.

V roce 2019 navštívilo Podblanickou galerii 650 návštěvníků. Podblanickou galerii bylo možné navštívit samostatně, nebo na prohlídkovém okruhu zajišťovaným Podblanickým infocentrem, nebo v rámci společné vstupenky „Den ve Vlašimi“.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Jiří Pavelka

Časopis Pod Bláníkem

První číslo se objevilo v roce 1921, vydávala ho Vlastivědná komise učitelstva školního okresu benešovského a po padesátileté odmlce bylo roku 1997 jeho vydávání obnoveno. Jednotlivá čísla čtvrtletníku obsahují příspěvky o přírodě, krajině, životním prostředí, historii, kultuře i současném dění na Podblanicku, v příloze jsou zveřejňovány příspěvky ze starších čísel Pod Bláníkem, upozornění na aktuálně vydanou literaturu se vztahem

k našemu regionu, dále regionální pověsti, povídky, vyprávění a poezie, drobné zprávy a sdělení a přehled akcí pořádaných vydavatelem, vše je bohatě doplněno doprovodnými fotografiemi a ilustracemi.

Vydáváme ho společně s Muzeem Podblanicka a ve spolupráci s AOPK ČR, Správou CHKO Blaník. Distribuce je zajištěna prostřednictvím desítky prodejních míst.

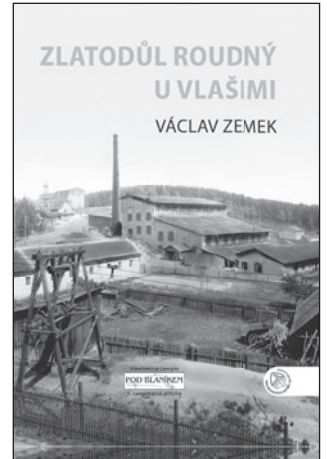
Formát časopisu je B5, náklad po 800 ks, cena: 43 Kč.

Samostatné publikace

Zlatodůl Roudný u Vlašimi

V závěru roku 2019 vydal Český svaz ochránců přírody a Muzeum Podblanicka obsáhlou monografii věnovanou zlatodolu Roudný. Autorem je největší současný znalec této lokality Václav Zemek. Jde již o druhé vydání, první vyšlo v roce 2001. Monografie však byla významně rozšířena o nové poznatky a dokumentaci, kterou Václav Zemek získal v průběhu další mnohaleté badatelské činnosti. Má tak více jak dvojnásobný rozsah stran a zájemcům nabízí desítky dosud nepublikovaných fotografií, plánek a dalších zajímavostí ze života zlatodolu.

Formát B5, pevná vazba, 200 stran, náklad 1 200 ks, cena 183 Kč.

Podblanické písně (převážně kramářské)

V roce 2019 byla uvedena nová kniha Radko Bílka s názvem Podblanické písně (převážně kramářské), kterou vydal Český svaz ochránců přírody Vlašim a Muzeum Podblanicka. Kniha Podblanické písně nabízí 172 stran textu s černobílými ilustracemi, textovou přílohu a 16 stran barevné přílohy. Nová publikace přináší čtenářům vhled do problematiky kramářských písní a nabízí ucelený průřez historií této formy lidové tvorby. Cesta čtenáře započne u českých sibylských proctví, pokračuje zastavením u písní od 16. do 19. století

Vlastivědný časopis Benešovska, Vlašimska, Votčicka, Českého Města a Dolního Posázaví
Vydání Podblanické ekocentrum ČSOP a Muzeum Podblanicka • Ročník XXIII (XLV) • č. 1 • 2019
Vlastivědný časopis Benešovska, Vlašimska, Votčicka, Českého Města a Dolního Posázaví
Vydání Podblanické ekocentrum ČSOP a Muzeum Podblanicka • Ročník XXIII (XLV) • č. 2 • 2019

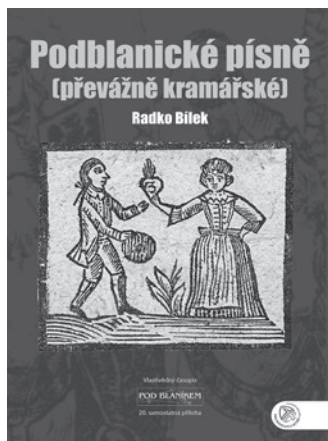
Vlastivědný časopis Benešovska, Vlašimska, Votčicka, Českého Města a Dolního Posázaví
Vydání Podblanické ekocentrum ČSOP a Muzeum Podblanicka • Ročník XXIII (XLV) • č. 3 • 2019
Vlastivědný časopis Benešovska, Vlašimska, Votčicka, Českého Města a Dolního Posázaví
Vydání Podblanické ekocentrum ČSOP a Muzeum Podblanicka • Ročník XXIII (XLV) • č. 4 • 2019

Vlastivědný časopis Benešovska, Vlašimska, Votčicka, Českého Města a Dolního Posázaví
Vydání Podblanické ekocentrum ČSOP a Muzeum Podblanicka • Ročník XXIII (XLV) • č. 5 • 2019
Vlastivědný časopis Benešovska, Vlašimska, Votčicka, Českého Města a Dolního Posázaví
Vydání Podblanické ekocentrum ČSOP a Muzeum Podblanicka • Ročník XXIII (XLV) • č. 6 • 2019

Vlastivědný časopis Benešovska, Vlašimska, Votčicka, Českého Města a Dolního Posázaví
Vydání Podblanické ekocentrum ČSOP a Muzeum Podblanicka • Ročník XXIII (XLV) • č. 7 • 2019
Vlastivědný časopis Benešovska, Vlašimska, Votčicka, Českého Města a Dolního Posázaví
Vydání Podblanické ekocentrum ČSOP a Muzeum Podblanicka • Ročník XXIII (XLV) • č. 8 • 2019

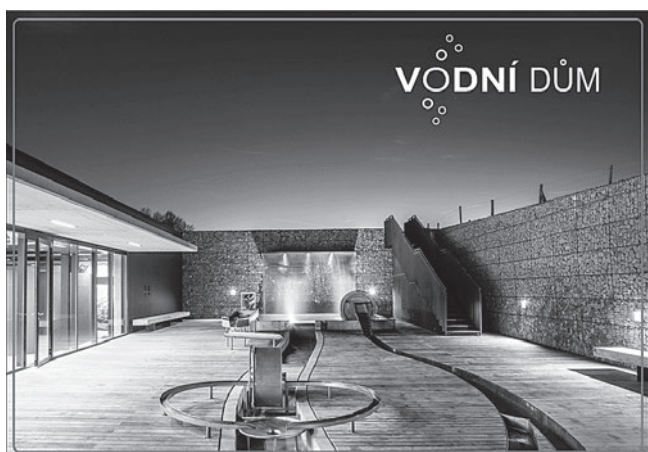
a končí současnou tvorbou známého autora Jiřího Žáčka. Celý text publikace je doprovázen zejména ukázkami dobových písní, ale také tematickými ilustracemi a nechybí samozřejmě příslušné odkazy na zdroje, ze kterých bylo autorem čerpáno.

Formát B5, brožovaná vazba, 172 stran a 16 stran

barevné přílohy, náklad 500 ks, cena 148 Kč.

Propagační a osvětové tiskoviny

V roce 2019 jsme vydali v rámci projektu „Život pro kuřičku“ sadu propagačních materiálů: plakáty (300 ks), pohlednice (1000 ks) a samolepky (1000 ks) s fotografiemi nejatraktivnějších hadcových druhů.

Vodní dům vydal své vlastní omalovánky. Jedinečné jsou tím, že seznamují s některými druhy, které se vyskytují kolem vodní nádrže Švihov a s nimiž se také mohou návštěvníci setkat přímo ve Vodním domě. Ilustrovala je Blanka Zigo Cizlerová, která mimo jiné tvoří také relaxační a antistresové omalovánky. Vodní omalovánky tedy harmonicky spojují jak kreativitu, tak poznávání přírody. Mimo omalovánek vydal v roce 2019 Vodní dům novou 3D pohlednici, která tak doplnila řadu upomínkových předmětů tohoto návštěvnického střediska.

ČSOP Vlašim v médiích

Dagmar Tlustošová, Alena Konvalinová

V roce 2019 se naše činnost objevovala na televizních obrazovkách, na rozhlasových vlnách a ve formě novinových článků také v celostátních i regionálních tiskovinách. Velký zájem projevují média zejména o paraZOO, která významně spolupracovala v roce 2019 s Českou televizí Děčko. ParaZOO se zapojila do akce Rozbzuč Děčko a ještě se objevila v pořadu Wifina, jejíž jeden díl byl věnovaný vydrám. Dále paraZOO spolupracovala s TV Praha, kam byla ředitelka paraZOO Alena Konvalinová pozvána jako Host dne do živého vysílání, a s TV Nova, kde byla prezentována v rámci pořadu Rady ptáka Loskutáka. Mimo televizní obrazovky vystupovala paraZOO například v živém vysílání na ČRo Region.

Podobný zájem jako o paraZOO mají média také o Vodní dům, který byl v roce 2019 uveden ve vysílání České televize Děčko a také v živém vysílání ČRo Region.

Od roku 1993 si vedeme archív mediálních záznamů, kde je možné vyhledat prezentaci naší činnosti. Archív je přístupný i veřejnosti v Podblanickém ekologickém centru ČSOP.

ČSOP Vlašim na internetu

Kateřina Červenková

Český svaz ochránců přírody Vlašim provozuje webový portál tvořený vzájemně provázanými webovými stránkami v jednotném grafickém stylu. V roce 2019 jsme zahájili převod stávajících webových stránek

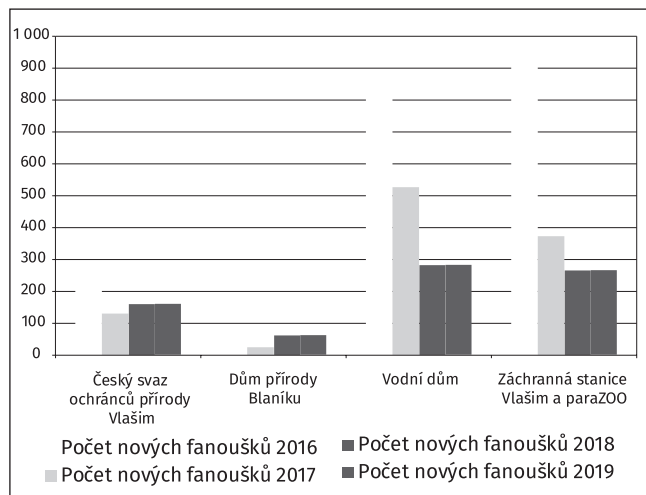
do nové podoby. V novém stylu byly spuštěny stránky k projektu Motýli vltavských strání motyli.csopvlasim.cz, web ekoporadny ekorada.cz, web záchranné stanice pro živočichy pomoczviratum.cz. Převod dalších stránek je v přípravě.

Facebook

K propagaci jednotlivých středisek využíváme také profily na sociální síti Facebook. Svůj profil má Český svaz ochránců přírody Vlašim, Záchranná stanice

pro živočichy Vlašim a paraZOO, Vodní dům a Dům přírody Blaníku. Na Facebook umísťujeme aktuální informace, pozvánky na akce, plakáty atd. Nejvíce fanoušků má profil návštěvnického střediska Vodní dům (1825 fanoušků), na druhém místě je Český svaz ochránců přírody (1803 fanoušků) a na třetím místě profil Záchranná stanice pro živočichy a paraZOO (2117 sledujících).

Graf č. 13: Roční přírůstky fanoušků našich stránek na Facebooku za poslední 4 roky.

Tabulka č. 14: Návštěvnost stránek ČSOP Vlašim na Facebooku.

Facebook	Celkový počet sledujících v roce 2019	Počet nových sledujících v roce 2019
Český svaz ochránců přírody Vlašim	2456	653
Dům přírody Blaníku	247	34
Vodní dům	2302	477
Záchranná stanice Vlašim a paraZOO	2010	466

Tabulka č. 15: Deset nejúspěšnějších příspěvků na Facebooku.

pořadí	stránka	datum a název příspěvku	druh	počet oslovených
1	Záchranná stanice a paraZOO	16. 3. záchrana orla mořského	video + fotografie	37123
2	Záchranná stanice a paraZOO	5. 3. chcete se stát součástí? (žáby)	více fotografií	20078
3	ČSOP Vlašim	2. 4. nalezená andulka	více fotografií	11205
4	Vodní dům	30. 5. omalovánky	více fotografií	9728
5	ČSOP Vlašim	25. 4. Sucho ohrožuje zvířata	odkaz	9523
6	ČSOP Vlašim	19. 4. kdo získal Blanického rytíře	odkaz	7039
7	ČSOP Vlašim	30. 4. Pálení čarodějnic	sdílené video	7034
8	Záchranná stanice a paraZOO	9. 1. ZS v loňském roce	fotografie	6879
9	Záchranná stanice a paraZOO	13. 12. záchrana ptáka na Semovickém rybníce s hasiči	více fotografií	6615
10	Vodní dům	7. 10. 1939 zahájena stavba dálnice	více fotografií	6458

Český svaz ochránců přírody Vlašim o nás e-shop kontakt navštivte naše další stránky

Záchranná stanice pro živočichy ČSOP Vlašim Druhá šance pro život

KDO JSME NAŠE POSLÁNÍ ZRANĚNÉ ZVÍŘE PRVNÍ POMOČ PŘÍBĚHY ZVÍŘAT GALERIE HLEDÁME DOMOV HANDICAPOVANÁ ZVÍŘATA CHCI POMOČ DARY / PRAXE ZVÍŘECÍ PORADNA CO MŮŽU UDELAT SÁM

SBÍRKA Sanitka pro zvířata Chci přispět

Uděláme obojživelníkům bezpečně prejit rušné komunikace během jarní migrace

PRVNÍ POMOČ Nález volně žijícího živočicha VŽDY nejprve konzultujte s odborníky. [Jak poznat, že zvíře potřebuje Vaši pomoc?](#)

POHOTOVOST **777 800 460** pohotovostní služba 8:00–20:00 Mimo tuto dobu zanechte hlasovou zprávu, nebo SMS. **působnost Stanice**

KUDY K NÁM Záchranná stanice Pavlovice D1 EXIT 49 paraZOO Vlašim [ukázat mapu](#)

CHCI PŘÍSPĚT Finančním darem na účet: 322147339/0800 Dárčovskou SMS ve tvaru: DMS ZVIREVNOUZI VLASIM 90 na číslo 8777 [chci podpořit zvířata](#)

PARAZOO Navštivte naše trvale hendikepované živočichy v paraZOO Vlašim **Otevíráme 29. února 2020!**

Nová podoba webových stránek záchranné stanice pro živočichy.

Tabulka č. 16: Deset příspěvků s největším počtem reakcí.

pořadí	stránka	datum a název příspěvku	druh	počet reakcí
1	Záchranná stanice a paraZOO	16. 3. záchrana orla mořského	video + fotografie	2292
2	ČSOP Vlašim	25. 4. Sucho ohrožuje zvířata	odkaz	439
3	Záchranná stanice a paraZOO	3. 5. liška Libuška	více fotografií	421
4	Záchranná stanice a paraZOO	5. 3. chcete se stát součástí? (žáby)	více fotografií	411
5	Záchranná stanice a paraZOO	11. 6. třešně v paraZOO chutnají	video	350
6	Záchranná stanice a paraZOO	13. 12. záchrana ptáka na Semovickém rybníce s hasiči	více fotografií	336
7	Záchranná stanice a paraZOO	22. 8. přijďte na večerní prohlídku paraZOO	video	290
8	Záchranná stanice a paraZOO	9. 1. Záchranná stanice v loňském roce	fotografie	254
9	Záchranná stanice a paraZOO	25. 10. Den za obnovu lesa	video	254
10	Záchranná stanice a paraZOO	18. 3. orel na veterině	video	244

Záchranná stanice pro živočichy Vlašim a Parazoo
Zveřejněno Petrem Švingrem [?] · 16. března 2019 · 🌐

Dnešní záchrana orla mořského.
Souboj mezi dvěma orly mořskými se bohužel neobešel bez zranění, jeden z nich po střetu spadl do řeky nedaleko Louňovic pod Blaníkem. Velké štěstí bylo, že střet byl sledován kolemjdoucími lidmi, tudíž orlovi byla poskytnuta rychlá pomoc. S pomocí naší paní veterinářky jsme orlovi ošetřili zranění a nyní bude u nás v intenzivní péči. Držte palce, aby tento příběh měl šťastný konec!

Efektivita vašeho příspěvku

37 123 Oslovení lidí

2 292 Reakce, komentáře a sdílení ⓘ

1 399 👍 To se mi líbí	379 👍 U příspěvku	1 020 👍 U sdílení
364 👍 Super	95 👍 U příspěvku	269 👍 U sdílení
1 😄 Haha	0 👍 U příspěvku	1 👍 U sdílení
131 😄 Paráda	17 👍 U příspěvku	114 👍 U sdílení
56 😞 To mě mrzí	37 👍 U příspěvku	19 👍 U sdílení
123 💬 Komentáře	46 👍 U příspěvku	77 👍 U sdílení
222 📁 Sdílené položky	222 👍 U příspěvku	0 👍 U sdílení

9 896 Kliknutí na příspěvek

1 975 📷 Zobrazení fotek	0 🔗 Kliknutí na odkaz ⓘ	7 921 👍 Jiná kliknutí ⓘ
-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

NEGATIVNÍ NÁZOR

7 Skrýt příspěvek	3 Skrýt všechny příspěvky	
0 Nahlásit jako spam	0 Tato stránka se mi už nelíbí	

Reportované statistiky můžou být oproti údajům zobrazeným u příspěvků zpožděny.

Nejúspěšnějším příspěvkem roku 2019 byla zpráva o záchraně orla mořského ze dne 16. března. Na příspěvek zareagovalo 2292 uživatelů z 37 tisíc oslovených.

Tabulka č. 17: Sedm nejúspěšnějších událostí z 62 zveřejněných.

pořadí	stránka	datum a název	počet oslovených	počet odpovědí
1	Vodní dům	21. 9. Historie stavby VD Švihov	11500	322
2	ČSOP Vlašim	19. 10. Výlov rybníka Jírovce	8700	243
3	Vodní dům	8. 5. Po stopách původní dálnice z prahy až k Vodnímu domu	7 300	200
4	ZS a paraZOO	28. 10. Hmyzák 2019	7000	159
5	Vodní dům	9. 11. Komentovaná prohlídka hráze VD Švihov	6400	200
6	ČSOP Vlašim	14. 4. Závody kočárků v zámeckém parku	5600	104
7	Dům přírody	17. 11. Sváteční pochod přes Blaníky	3300	75

Youtube

Na Youtube kanál „ČSOP Vlašim“ jsme v roce 2019 zveřejnili 10 videí – námětů na ekoporadenská témata. Jsou to praktické návody, jak vyrobit lojové krmítko, nakupovat bez obalů nebo šetřit vodou v domácnosti.

REGIONÁLNÍ ROZVOJ

NÁRODNÍ GEOPARK KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Kateřina Červenková

ČSOP Vlašim je nositelem národního geoparku, jehož činnosti koordinuje. Geopark je území, na kterém propagujeme geologické dědictví a podporujeme udržitelný cestovní ruch. Geopark Kraj blanických rytířů je průřezovým dlouhodobým programem ČSOP Vlašim, který propojuje aktivity téměř všech jeho organizačních složek. Podrobněji se o nich dočtete v dalších částech této výroční zprávy. Webová prezentace geoparku je na adrese geopark-kbr.cz

Spolupráce v rámci Sítě národních geoparků

Ředitelka geoparku se pravidelně účastnila setkávání Rady národních geoparků ČR a výboru RNG. Jako jedna z mentorek zúčastnila revalidačního hodnocení národního geoparku Egeria. Jako hlavní geologem geoparku s námi spolupracoval Doc. RNDr. Jaroslav Kadlec, Dr. Podíleli jsme se na společné kampani Týden geoparků jednak koordinací kampaně, ale také pořádáním a spolupořádáním akcí – Vycházka do Křížovského lomu 26. 5. a Blanický cyklorytíř 8. 6. Na akci Sváteční pochod přes Blaníky jsme propagovali síť geoparků zapojením stolní hry o geoparcích do programu.

Zaměstnanci organizace navštívili v rámci studijní cesty národní geopark Egeria a prohlédli si návštěvnické středisko Důl Jeroným.

Výzkum, inventarizace a ochrana geotopů

V roce 2019 jsme věnovali největší pozornost výzkumu hadcových lokalit na Dolnokralovicku a v okolí Kamberka. Výzkum hadcové květeny a četná managementové i popularizační aktivity jsme realizovali ve spolupráci s Botanickým ústavem AV, v.v.i v rámci projektu Život pro kuřičku (více na str. ...).

Na hadcích u Želivky proběhl také výzkum hub (viz str. ...) Úspěšně jsme dokončili projekt revitalizace a zpřístupnění Křížovského lomu, který se tak stal novou návštěvnickou zajímavou lokalitou geoparku. Díky podpoře NET4GAS a Středočeského kraje jsme vyčistili lom od náletů a do lomu umístili infotabule, ohniště a ukázky použití blanické ortoruly. (více o projektu na str. ...)

V přírodní památce Roudný jsme provedli obnovu zarůstající lokality bývalého kalojemu zdejšího zlatodolu. Stanoviště připomínající písčnou dunu je obývají teplomilné druhy hmyzu. (více o projektu na str. ...).

Interpretace místního dědictví a osvěta

Hlavními interpretačními centry geoparku je Dům přírody Blaník a Vodní dům provozované ČSOP Vlašim (viz předchozí kapitoly). Další expozice provozují spolupracující města – „Příběh řeky Sázavy“ ve Zruči nad Sázavou a od roku 2019 nově geologická část vlastivědné expozice v Klášteře sv. Františka z Assisi ve Voticích. Na tvorbě expozice ve Voticích se významně podílel hlavní geolog geoparku.

Jednotlivé zajímavé lokality interpretujeme v terénu prostřednictvím naučných stezek či geocachingu (blíže viz str....)

Vydali jsme druhé rozšířené vydání publikace Zlatouň Roudný autora Václava Zemka (blíže viz str.).

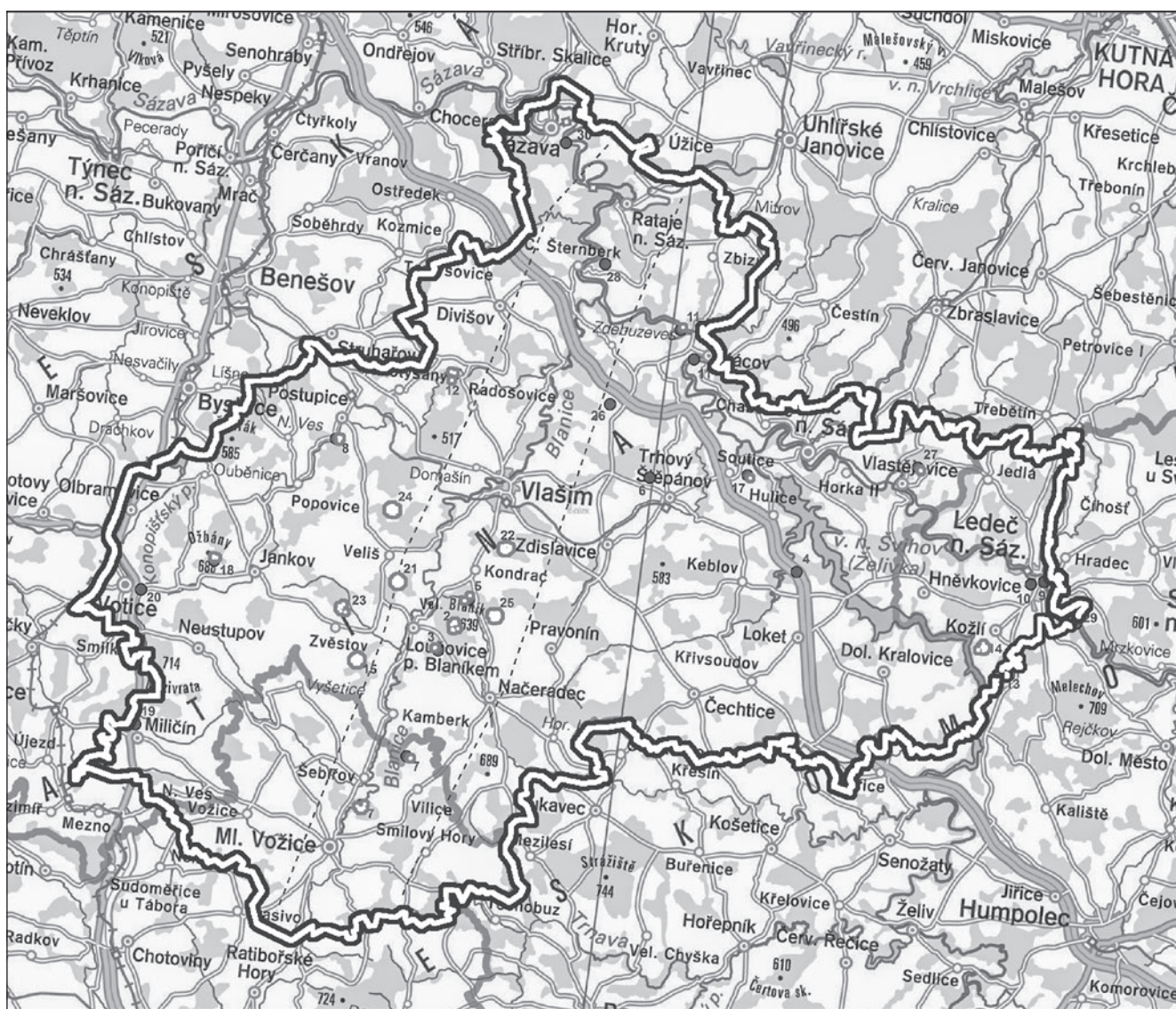
Podpora geoturismu a udržitelného cestovního ruchu

S cílem zlepšení propagace geoturismu jsme spolužaložili s ostatními partnery v regionu novou destinační agenturu, které jsme propůjčili jméno Kraj blanických rytířů. Agentura převzala od ČSOP aktivity v oblasti propagace a destinačního managementu a tyto dále rozvíjí. Podíleli jsme se na tvorbě strategického a marketingového plánu, tvorbě nového webu www.blanik.net, organizaci Fóra cestovního ruchu v Kraji blanických

národní geopark

geopark
KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 km

Hranice národního geoparku Kraj blanických rytířů s vyznačením blanické brázd a nejvýznamnějších geologických lokalit.

Křížovský lom nedaleko Blaníku jsme vybavili novými interpretačními tabulemi.

foto: J. Špačková

rytířů a dalších aktivitách. Naše turistické cíle Vodní dům, Dům přírody a paraZOO se zapojily do produktu Karta blanických rytířů. Sami jsme koordinovali společné vstupenky Den ve Vlašimi a Zážitky ze Želivky. Samostatným produktem jsou geocachingové série popsané v samostatné kapitole.

Pravidelně jsme rozesílali newsletter Rytířův raport s nabídkou akcí a aktualit z geoparku.

Další aktivity udržitelného rozvoje a zapojování místních obyvatel

K udržitelnému rozvoji území geoparku dlouhodobě přispíváme zejména v rámci níže popsaných programů: Kraj blanických rytířů - regionální produkt, ocenění Blanický rytíř a Podblanická galerie.

Na akci k otevření Křížovského lomu byl i program pro mladé ochránce přírody.

foto: J. Špačková

Představení geoparku na Fóru cestovního ruchu v Kraji blanických rytířů 26. 11. 2019 ve Zvěstově.

foto: K. Zemanová

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®

Alena Konvalinová

Značka KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® je udělována již od roku 2011 a je začleněna do Asociace regionálního značení. První certifikáty byly uděleny rok poté. Průměrně se zaregistrují tři producenti ročně. Bohužel v loňském roce měl o udělení značky zájem pouze jeden producent, a proto bylo zasedání certifikační komise přesunuto na rok 2020. Rozšířit počty registrovaných by mohla možnost certifikovat zážitky, která bude letos zavedena a celkově tím dojde k těsnějšímu provázání regionální značky a ostatních aktivit v rámci Kraje blanických rytířů.

Zvířátka české přírody a další textilní výrobky inspirované podblanickým krajem šije Ludmila Kučerová z Benešova.

foto: J. Tůmová

Společná fotografie blanického rytíře ve zbroji s novými držiteli titulu Blanický rytíř 2019 (zleva Rudolf Vlach, Vladana Rýdlová – dcera Slávky Rýdlové a Bedřich Švejda).

foto: J. Pavelka

OCENĚNÍ BLANICKÝ RYTÍŘ

Jiří Pavelka

V pátek 19. dubna 2019 se staly nositeli titulu Blanický rytíř nové tři fyzické osoby, které se významně zasloužily o ochranu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví Podblanicka. Administrátorem ocenění je ČSOP Vlašim. Ocenění udělují třem navrženým kandidátům zástupci neziskových organizací Podblanicka a v letošním roce porota vybírala z třiceti osmi nominací. Nakonec rozhodla o udělení ceny těmto třem nominovaným:

- Slávce Rýdlové z Benešova za celoživotní dílo, in memoriam,
- Bedřichu Švejdovi z Řimovic za mnohaleté dílo,
- Rudolfovi Vlachovi z Vlašimi za celoživotní dílo.

Slavnostního udělování, které proběhlo v obřadní síni vlašimského zámku, se účastnilo na padesát hostů kulturního, společenského i politického života regionu. Pozvání přijali zástupci krajské samosprávy, řada zástupců měst a obcí Podblanicka, ředitelé škol z Podblanicka a mnoho dalších hostů. Ve Vlašimi

je přivítal starosta Města Vlašim Mgr. Luděk Jeništa. Za hosty k rytířům promluvil statutární zástupce hejtmanky Středočeského kraje a náměstek hejtmanky pro oblast životního prostředí a zemědělství Ing. Miloš Petera a radní pro oblast školství Středočeského kraje prof. MUDr. Zdeněk Seidl, CSc. Blaniční rytíři obdrželi již tradičně kromě diplomu každý svou originální a hodnotnou kovanou sochu Blanického rytíře s kamenem z hory Blaník. Autorem sochy je umělecký kovář Bohumil Hrubeš. Generálním sponzorem udělování ocenění Blanický rytíř je akciová společnost RABBIT Trhový Štěpánov.

NÁŠ SPOLKOVÝ ŽIVOT

Členové ČSOP Vlašim

Dagmar Tlustošová

Naše základní organizace je jednou z 300 základních organizací Českého svazu ochránců přírody, které provozují svou činnost po celé České republice. Od 1. 1. 2014 jsou základní organizace ČSOP ve smyslu nového občanského zákoníku pobočnými spolky a jsou registrovány ve spolkovém rejstříku u Městského soudu.

Členem ČSOP se může stát každý, kdo není lhostejný ke stavu přírody a její ochraně nejen ve svém okolí. Členství je vnímáno jako projev sounáležitosti s lidmi, kteří mají stejné zájmy jako my. Pro členství není potřeba splňovat jakoukoliv odbornost, každý může přispět dobrovolně, podle svých možností.

Z výročního setkání členů v podkroví Podblanického ekocentra ČSOP.

foto: J. Pavelka

Pokud máte zájem o bližší informace, můžete je získat osobně, písemně či telefonicky na naší adrese uvedené v úvodu této Výroční zprávy.

Ke dni 31. 12. 2019 jsme v naší vlašimské organizaci registrovali celkem 238 členů.

Každoroční společenský život našich členů se nese v rytmu tradičních akcí.

V loňském roce jsme měli 2 brigády, jarní byla v Jinošovském údolí u Vlašimi, kde jsme odklízeli náletové dřeviny kolem rybníků. Na podzim jsme vyrazili na Kupsovou skálu nedaleko Nesperské Lhoty, kde se vzácně vyskytuje lýkovec jedovatý. V náročném terénu jsme stejně tak, jako na jaře v Jinošově, odstraňovali náletové dřeviny.

Výroční setkání členů se konalo v pátek 5. dubna. Tentokrát nám setkání příjemně zpestřila cimbállovka „Trnka“ naší členky Evy Molčanové.

Zahradní slavnost proběhla začátkem června. Opět jsme se společně bezvadně pobavili za doprovodu hudební skupiny Kotlík.

Ani další akce, výlov rybníka Jírovec v Jinošovském údolí, nesmí chybět mezi našimi aktivitami. Tak, jako v minulých letech, je to příležitost k setkání. Za pomoci našich skvělých dobrovolnic i dobrovolníků jsme celou akci zvládli k všeobecné spokojenosti.

Členové se účastní jako dobrovolníci mnoha činností ČSOP Vlašim obsažených v této výroční zprávě, je vítána vlastní iniciativa a návrhy členů na nové projekty a aktivity naplňující naše hlavní poslání.

Z jarní brigády členů ČSOP v Jinošovském údolí.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Členové dostávají pravidelné informace o připravovaných akcích, získávají zdarma regionální vlastivědný časopis Pod Blaníkem, celostátní svazový časopis Krása našeho domova a mají slevy na vybrané publikace a vstupy do objektů.

Terénní stanice Borovsko

Dagmar Tlustošová, Jiří Nosek

Na břehu přehradní nádrže Švihov máme dlouhodobě pronajatý objekt, který slouží naší organizaci jako terénní stanice. V nedalekém okolí se nachází NPP Hadce u Želivky, kde provádíme pravidelný management a zároveň monitoring ohrožených druhů. Terénní stanice slouží jako základna také pro projekty sledování vybraných druhů vázaných na vodní nádrž Švihov.

HOSPODAŘENÍ ČSOP VLAŠIM

Hospodaření v roce 2019

Hana Krejčířová

Rok 2019 jsme uzavřeli se ziskem před zdaněním ve výši 579 500 korun. V tomto výsledku není zohledněno zaúčtování částky výnosů předvídatelných rizik z let 2014 až 2016 k případným záručním opravám ve výsadbách zeleně ve výši 3 640 tisíc korun a zaúčtování předvídatelných rizik za výsadby v roce 2019 ve výši 536 777 Kč. Hospodářský výsledek v objemu 3 013 tisíc korun dosáhlo středisko Péče o zeleň. Z grafu č. 14 lze vyčíst, že prodej služeb představuje 40 % veškerých výnosů. Dále následují provozní dotace (36 %). Sponzoři nás v uplynulém roce podpořili částkou 1 126 tisíc korun, což jsou zhruba 2% veškerých výnosů. Jako každý rok i v roce 2019 jsme nejvíce služeb poskytli samosprávě – 52 %. Další členění služeb můžeme vysledovat z grafu č. 15. Stejně jako v letech minulých i v roce 2019 činily mzdové náklady 41 % z veškerých nákladů organizace, jak mimo jiné čteme z grafu č. 17 – struktura nákladů. Vývoj podílu mzdových nákladů na celkových nákladech v letech 2003 až 2019 znázorňuje graf č. 18. Od roku 2017 dochází k mírnému poklesu podílu mezd vzhledem k ostatním nákladům.

V minulém roce jsme získali celkem 15 988 255 Kč dotací z veřejných rozpočtů. Nejvyšší podíl představují dotace z Operačního programu Životního prostředí. Díky nim můžeme pokračovat ve čtyřech nejvíce finančně nákladných víceletých projektech („Obnova PP Roudný“ – v roce 2019 celkem vyčerpané dotace v objemu 3 906 tisíc Kč, „Stabilita populace páchníka hnědého v EVL Vlašimská Blanice“ – 2 497 tisíc Kč, „Motýli vltavských strání“ – 1 096 tisíc Kč a „Obnova populace jalovců v PP Na Ostrově u Nemíže“ – 125 tisíc Kč). Zbývajících 15% nákladů k těmto projektům bylo pokryto pomocí dotace ze Středočeského kraje.

Několikaletý projekt Life for Minuartia byl podpořen z evropského programu LIFE+. V loňském roce činily celkové náklady tohoto projektu 2 365 tisíc Kč. Spoluúčast ve výši 250 000 Kč k tomuto projektu jsme získali z MŽP ČR.

Jako každý rok i v uplynulém roce pokračovaly práce na loukách z národního programu Péče o krajinu. Dotace v tomto případě představovaly částku celkem 1 090 341 Kč.

Na nákup traktoru John Deere a sekačky RAPID EURO jsme přijali 50% příspěvek ve výši 475 tisíc Kč od Státního zemědělského intervenčního fondu.

Středočeský kraj podpořil činnost střediska EVVO v celkovém objemu 2 928 tisíc Kč. Protože míra nezaměstnanosti klesla na nejnižší úroveň za posledních dvacet let, bylo náročné vyhledávat pomocné zaměstnance z úřadu práce. Přesto jsme díky institutu veřejně prospěšných pracím mohli zaměstnat v naší

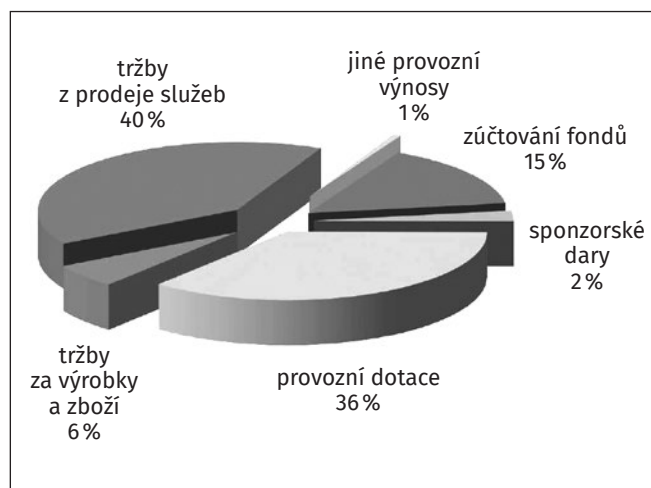
organizaci tři pracovníky pro zeleň, jednu osobu jsme přijali do paraZOO na zkrácený úvazek a ve Vodním domě pracoval v období od dubna do konce listopadu další pracovník. Od Úřadu práce v Benešově jsme na mzdy těchto osob získali dotaci ve výši 542 984 Kč.

Ekonomický úsek posílila v květnu nová účetní, paní Marie Vajsarová.

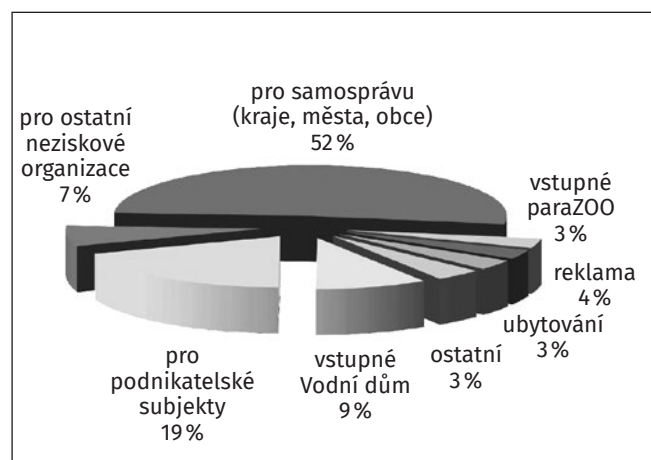
Vývoj stavu pracovníků organizace od roku 2004 je zřejmý z tabulky č. 21. Průměrný přepočtený počet zaměstnanců ve výši 45,09 je od roku 2005 nejvyšší, jak vidíme z grafu č. 16.

Správnost vedení našeho účetnictví za loňský rok již nekontroluje náš dlouholetý auditor pan Ing. Josef Buček, který bohužel na podzim roku 2019 zemřel. Tato zpráva o hospodaření proto zatím auditem neprošla a je možné, že ještě dozná dílčích změn. Novými auditory hospodaření naší organizace se stali Ing. Karel Novotný a Ing. Veronika Boháčová. Z důvodu hledání nového auditora a zejména z důvodu současného nouzového stavu díky pandemii nákazy COVID-19 budeme podávat přiznání k dani z příjmů s odkladem do konce června 2020. Finální zpráva o hospodaření bude následně vč. auditorské zprávy zveřejněna na webu naší organizace.

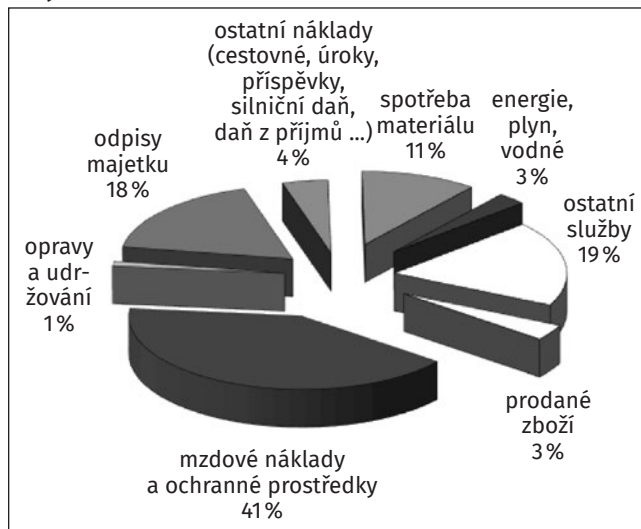
Graf č. 14: Členění výnosů 2019.

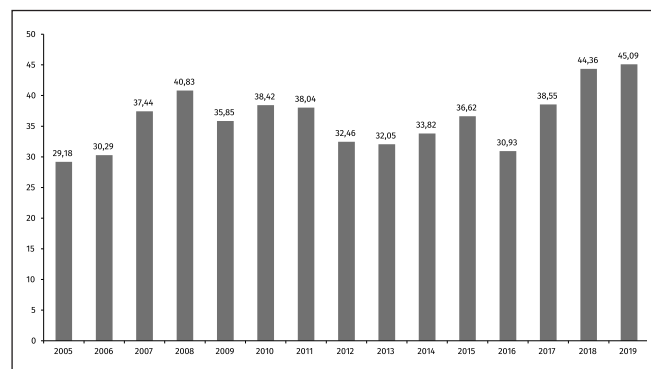
Graf č. 15: Rozdělení služeb 2019.

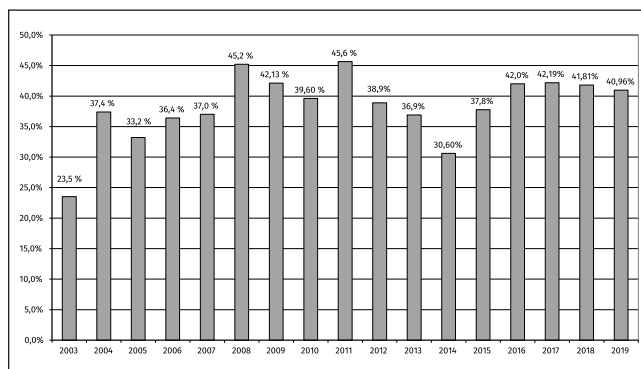
Graf č. 17: Struktura nákladů 2019.

Graf č. 16: Vývoj průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců.

Graf č. 18: Podíl mzdových nákladů na celkových nákladech organizace v letech 2003 - 2019.

ROZVAHA 2019 (v celých tisících Kč)

	1. 1. 2019	31. 12. 2019
A. Dlouhodobý majetek celkem	173 028	167 484
I. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	228 362	228 316
Pozemky	2 878	2 878
Umělecká díla, předměty a sbírky	594	594
Stavby	206 911	206 911
Samostatné movité věci a soubory movitých	14 551	14 863
Základní stádo a dospělá zvířata	123	118
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	995	596
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	2 310	2 356
II. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-55 334	-60 832
Oprávky ke stavbám	-42 956	-49 007
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům	-11 293	-11 051
Oprávky k dospělým zvířatům	-114	-115
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-971	-659
B. Krátkodobý majetek celkem	17 910	18 151
I. Zásoby celkem	3 740	3 925
Materiál na skladě	85	72
Nedokončená výroba	102	107
Výrobky	2599	2730
Zboží	954	1016
II. Pohledávky celkem	3 610	9 323
Odběratelé	1 285	1 229
Poskytnuté provozní zálohy	267	488
Pohledávky za zaměstnanci	29	29
Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	1 994	7 577
Dohadné účty aktivní	35	0
III. Krátkodobý finanční majetek celkem	10 483	4 610
Pokladna	41	526
Ceniny	235	46
Účty v bankách	10 259	4 039
Peníze na cestě	-52	-1
IV. Jiná aktiva celkem	77	293
Náklady příštích období	16	52
Příjmy příštích období	61	241
AKTIVA CELKEM	190 938	185 635

	1. 1. 2019	31. 12. 2019
A. Vlastní zdroje celkem	179 108	177 298
I. Jmění celkem	173 681	173 651
Vlastní jmění	173 113	173 024
Fondy	568	627
II. Výsledek hospodaření celkem	5 427	3 647
Účet výsledku hospodaření	4 262	3 647
Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	1 165	0
B. Cizí zdroje celkem	11 830	8 337
I. Rezervy celkem	0	837
Rezervy	0	837
II. Dlouhodobé závazky celkem	970	667
Dlouhodobé bankovní úvěry	970	667
III. Krátkodobé závazky celkem	6 999	6 462
Dodavatelé	2 653	2 962
Přijaté zálohy	150	249
Ostatní závazky	0	15
Zaměstnanci	721	698
Závazky k institucím sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění	378	407
Daň z příjmů	916	-852
Ostatní přímé daně	43	59
Daň z přidané hodnoty	98	135
Ostatní daně a poplatky	25	25
Jiné závazky	14	12
Krátkodobé bankovní úvěry	0	0
Dohadné účty pasivní	301	272
Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	1 700	2 480
IV. Jiná pasiva celkem	3 861	371
Výdaje příštích období	257	281
Výnosy příštích období	3 604	90
PASIVA CELKEM	190 938	185 635

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT 2019 (v celých tisících Kč)

I. Spotřebované nákupy celkem	6 999
Spotřeba materiálu	4 456
Spotřeba energie	901
Spotřeba ostat.neskladovatených dodávek	209
Prodané zboží	1 433
II. Služby celkem	8 181
Opravy a udržování	430
Cestovné	75
Ostatní služby	7 676
III. Osobní náklady celkem	16 727
Mzdové náklady	12 250
Zákonné sociální pojištění	3 925
Zákonné sociální náklady	552
IV. Daně a poplatky celkem	25
Daň silniční	25
Ostatní daně a poplatky	0
V. Ostatní náklady celkem	746
Ostatní pokuty a penále	2
Úroky	95
Jiné ostatní náklady	649
VI. Odpisy,prodaný majetek,tvorba rezerv a opr. položek celkem	1 384
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	539
Zůstatková cena odprodaného dlouhodobého hmotného majetku	8
Tvorba zákonných rezerv	837
VII. Poskytnuté příspěvky celkem	57
Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	44
Poskytnuté členské příspěvky	13
NÁKLADY CELKEM	34 119

I. Tržby za vlastní výkony a zboží celkem	20 373
Tržby za vlastní výroby	129
Tržby z prodeje služeb	17 849
Tržby za prodané zboží	2 395
II. Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	85
Změna stavu zásob nedokončené výroby	6
Změna stavu zásob výrobků	76
Změna stavu zvířat	3
III. Ostatní výnosy celkem	172
Úroky	0
Jiné ostatní výnosy	169
Tržby z prodeje dlouhodobého hmotného majetku	2
Tržby z prodeje zvířat	1
Vnitropodnikové výnosy	0
IV. Přijaté příspěvky celkem	1 148
Přijaté příspěvky (dary)	1 126
Přijaté členské příspěvky	22
V. Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv	0
Zúčtování zákonných rezerv	0
VI. Provozní dotace celkem	15 988
Provozní dotace	15 988
VÝNOSY CELKEM	37 766*
Výsledek hospodaření před zdaněním	3 647
Daň z příjmů	720
Výsledek hospodaření po zdanění	2 927

*) po zaúčtování výnosů předvídatelných rizik z let 2014 až 2016 ve výši 3 640 tisíc Kč.

Tabulka č. 21: Vývoj počtu kmenových zaměstnanců v období let 2004 až 2019.

stř.	název střediska	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	Kancelář ČSOP, správa majetku	3,22	3	3,5	3,9	5,7	4,6	4,5	4,33	4,48	3,25	3	3	3	4	4	4,7
3	Environmentální vzdělání, výchova a osvěta	3,73	5	4,2	4,8	5,1	6,4	6,2	5,92	5,42	5,21	5,96	7,07	6,53	10,3	9,69	10,8
4	Péče o přírodu a krajinu	3	3,33	4,8	5,0	4,0	3,6	4,2	5	4,25	4,5	4,66	6,01	5,42	4,34	5,46	5,6
5	Péče o zeleň	3	4	5,3	14,3	24,5	11,8	13,3	14	13	15,79	15,2	11,66	10,25	9,5	12,4	11
	CELKEM	12,95	15,33	17,80	28,03	39,26	26,40	28,20	29,25	27,15	28,75	28,82	27,74	25,20	28,14	31,55	32,1

Výbor ČSOP Vlašim

Ing. Pavel Pešout (předseda), Mgr. Radovan Cáder (místopředseda),
Ing. Marek Lempochner (hospodář), Ing. Karel Kříž (jednatel),
Mgr. Kateřina Červenková, Lenka Röschelová, Ing. Mgr. Martin Kloudys,
Arnošt Štrombach, Ing. Miloš Krejčíř, Jakub Vrněák, Jiří Pavelka

Členská schůze (238 členů ČSOP Vlašim)

Revizní komise ČSOP Vlašim

Václav Broukal (předseda),
Ing. Beáta Kremlová,
Bc. Libor Petrášek

Předseda ČSOP Vlašim

Ing. Pavel Pešout

Ekonomika

Ing. Hana Krejčířová (ekonomka),
Lenka Röschelová (mzdová účetní),
Marie Vajsarová (účetní)

Kancelář a provoz ubytování

Dagmar Tlustošová (vedoucí),
Ing. Pavel Jakubův,
Simona Přítasilová,
Jana Kadeřábková

Správa majetku

Jiří Nosek (vedoucí),
Vladimír Dobřenský,
Ing. Jana Hálová

Rada Vodního domu

RNDr. Petr Kubala (předseda rady),
RNDr. Marcela Dvořáková,
Mgr. Martin Hujer,
Mgr. Luděk Jeništa,
Prof. RNDr. Bedřich Moldan, CSc., dr. h. c.,
Ing. Josef Parkán,
Mgr. Mark Rieder

Redakční rada časopisu Pod Blaníkem

Mgr. Radovan Cáder,
Prof. RNDr. Lubomír Hanel, CSc.,
Mgr. Václav Kovarčík,
PhDr. Jindřich Nusek,
Ing. Pavel Pešout (předseda),
PhDr. Ivana Preisterová,
Mgr. Jana Špačková,
Milan Štědra,
Mgr. Jan Urban,
Ing. Jana Zmeškalová

Středisko environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Mgr. Kateřina Červenková
(vedoucí střediska)

Podblanické ekocentrum

Ing. Jana Dufatová/
Mgr. Tomáš Potfaj (vedoucí),
Jiří Pavelka, PhDr. Roman Andres,
Bc. Ester Lachmanová

paraZOO a ekoobchod

Alena Konvalinová (vedoucí),
Martina Poustecká, Monika Spilková,
Karolína Dobiňalová,
Radka Buková, Mgr. Martin Hůlka

Vodní dům

Mgr. Kateřina Zemanová, DiS.
(ředitelka), Jiří Horálek,
Ing. Eva Molčanová,
Mgr. Veronika Dušková,
Pavel Novák

Dům přírody Blaníku

Milan Červenka (vedoucí)

Podblanická galerie ČSOP Vlašim

Mgr. Stanislav Přihoda (vedoucí),
Ing. Eva Vaňková

Oddíl mladých ochránců přírody

Jiří Pavelka (vedoucí),
Mgr. Martin Hůlka

Středisko péče o přírodu a krajinu

Ing. Karel Kříž (vedoucí střediska),
Mgr. Ondřej Pašek

Záchraná stanice pro živočichy

Ing. Petr Švingr (vedoucí),
Ing. Anna Dittrichová,
Jaroslav Svačina,
Stanislav Novák,
MgDr. Martina Simandlová
a MVDr. Petra Petřů
(veterinární lékařky)

Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka

Ing. Mgr. Martin Kloudys

Garanti programů druhové ochrany

RNDr. Jan Borovička,
RNDr. Prof. RNDr. Lubomír Hanel, CSc.,
RNDr. Vladimír Hanzal,
Ing. Pavel Jakubův,
Ing. Karel Kříž,
RNDr. Hana Pánková,
Ph.D., Josef Veselý,
Mgr. Martin Waldhauser

Středisko péče o zeleň

Ing. Miroslav Jandák
(vedoucí střediska),
Ing. Pavlína Čepková (projekční práce)

Správa městské zeleně ve Vlašimi a údržby chráněných území

Jakub Vrněák (vedoucí),
Arnošt Štrombach,
František Krejčí,
David Tomašík

Realizace projektů

Bc. Hana Zajíčková (vedoucí),
Radka Čičáková,
Kristýna Dvořáková,
Erika Grundzová,
Martin Janče,
Pavel Kladiwa,
Tadeáš Klimpera,
Milan Kollár,
Albina Lovášová,
Tomáš Srb,
Robert Tkač,
Šárka Žitová,
František Žďych

Rada Národního geoparku Kraj blanických rytířů

Mgr. Kateřina Červenková (ředitelka), Mgr. Radovan Cáder, Doc. RNDr. Jaroslav Kadlec, RNDr. Jaroslav Obermajer,
RNDr. Hana Pánková, Ph.D., Dr., Mgr. Veronika Štědrá, Ph.D., Ing. Václav Zemek

DĚKUJEME NAŠIM DÁRCŮM

Bohatou činnost podblanických ochránců přírody v roce 2019 podpořily tyto obce, města a instituce (řazeni dle abecedy):

AOPK ČR; Benešov; Bystřice; Čáslavsko; Čerčany; Čtyřkoly; Hvězdovice; Chaňovice; Chocerady; Jílové u Prahy; Kladruby; Krhanice; Křečovice; Loket; Louňovice; Mníchovice; MZe ČR; MŽP ČR; Muzeum Podblanicka, Vlašim; Načeradec; Nespely; Neveklov; Pelhřimov; Potěhy; Pravonín; Pyšely; Rabyně; Říčany u Prahy; Samopše; Sdružení MOP ČSOP; SFŽP ČR; Strančice; Středočeský kraj; Tehov; Tichonice; Trhový Štěpánov; Úřad práce Benešov; ÚVR ČSOP; Vlašim; Vysoký Újezd; Zlatá Slavice.

Jedním z nejdůležitějších příjmů organizace jsou dary. Následujícím firmám a osobám (řazeni dle abecedy) děkujeme za projevenou přezíř:

MECENÁŠI ČSOP Vlašim 10 000 a více Kč

ASMO Czech s.r.o., Zruč n. S.; BAKKER, s.r.o., Divišov; BEZPO s.r.o., Benešov; Famlen s.r.o., Vracovice; Galerie Kodl, s.r.o., Praha 5; HSBC France – pobočka Praha, Praha 1; Jan Paroubek, Cibor; PETER - GFK, spol. s r. o., Kocbeře; RABBIT Trhový Štěpánov, a.s.; Pražské vodovody a kanalizace, a.s.; Toptrans EU, a.s., organizační složka, Praha 10; Úpravná vody Želivka, a.s.; Veolia Česká republika, a.s.; Vladislav Vlasák, Mezihorň; VORTUM s.r.o., Praha 1; Želivská provozní a.s., Praha.

PATRONI ČSOP Vlašim 5 000 – 9 999 Kč

Irena Benešová, Praha 3; Evars, s.r.o., České Budějovice; Kateřina Fussová, Nymburk; pan Hladík a paní Soukupová; Tomáš Hrstka, aceklima.cz, Čerčany; Nasta Katzerová, Odolena Voda; Jana Krappová; Zuzana Kollárová, Přílepy; Věra Kulháňková, Benešov; Line Art Group a.s., Praha; MAKRO Cash & Carry ČR s.r.o., Praha; MILLENNIUM CZ, s.r.o., Praha 3; Nadace VIA, Praha 6; Barbara Rettková, Havířov; Monika Smith, Gathersburg; Petra Stiburková, Benešov; Lenka Zscherpová, Zruč – Senec.

SPONZORI ČSOP Vlašim 2 000 – 4 999 Kč

Kristýna Bartoňová, Praha 1; Eva Bartošová, Psáry; Jaroslav Bezouška, Benešov; Jaromír Braníš, Vlašim; Dana Davidová, Praha 9; Andrea Fraňková, Praha 4; Helena Hätteleová, Praha 3; Kariolína Hermanová, Praha 10; manželé Hladíkoví, Doubřavice; Petr Jankovský, Staré Hodějovice; Marcela Kašpárková, Černošice; Kloboukfilm, Praha 5; pan Krbeč, CHRANTE ZVÍŘATA – SAVE ANIMALS, Brandýs n. L.; Jana Lázníčková, Poříčí n. S.; Kristýna Makovcová, Všenory; pánové Maršala a Svoboda, Šestajovice; Luděk Matuška, Louňovice p. B.; Eva Nováková; Petr Otčenášek; Karel Pékry, Vlašim; Romana Petruňčíková, Dobřejovice; David Petřík, Praha 5; Tereza Raková, Praha 10; Helena Stupková, Kácov; Helena Šafaříková, Průhonice; David Šimek, Ostrava – Poruba; Marta Štofllová, Revnice; Adéla Trávníčková; Eva Vaníková, Vlašim; Jaroslava Veselá; Jan Vřtek.

PODDPOROVATELÉ ČSOP Vlašim 500 – 1 999 Kč

Nora Boháčová, Jesenice; Petra Bubeníková, Střekov; Gabriela Černá, Jílové u Prahy; Martin Daněk, Praha; Jana Downsová, Praha 5; Antonín Foretník, Praha; Radoš Fořt, Český Šternberk; Vladimír Grdýl, Martin Hauge, Kralupy n. V.; děti z příměstského tábora Helen Doron; Kateřina Hynová, Praha; Jarmila Klauďsová, Vlašim; Alena Konvalinová, Kácov; Ivanka a Zdeněk Kopeční, Horní Počernice; Michal Kováč, Praha 2; Martin Kovanda, Kabáty; Lucie Krížová, Vlašim; Alena Kubíčková, Zruč n. S.; Zuzana Kynclová, Petříkov; Renata Lebedová, Čáslav; Nedavašková Zuzana, Ostrava; Marie Nedbalová, Louňovice; Jiří Paleček; Jiří Pavelka, Vlašim; Markéta Pazderková, Praha 8; Michaela Pešulová, Stochov; Stanislav Příhoda, Vlašim; Alena Ratajová; Hana Rejšková; Jana Sátrová, Vlašim; Spor dobrovolných hasičů Teplyšovice; Lenka Scholzová, Zruč n. S.; Eva Stuchlíková, Libež; Lucie Šafaříková; Dobroslav Šanda, Chocerady; Marcela Šindelářová, Zruč n. S.; Drahuše Uhlířová, Vlašim; Klára Vnučková, Praha; Jarmila Vodíčková, Praha; Josef Volný, Loket; Libuše a Vojtěch Vondráškoví, Mokrá Lhotka; Miloš Vorel, Řepy; Eva a Jakub Zákoutský; Kateřina Zemanová, Zruč n. S.

PŘÍSPĚVATELÉ ČSOP Vlašim do 499 Kč

AGF s.r.o., Vlašim; Jan Bureš, Praha; Lenka Dědková, Liberec; Marie Magdalena Kleiner, Hřebeč; Marie Kunčová; Pavla Linhartová, Olomouc; Miloš Loffer; Jiří Nečas, Praha; Viktor Olbert, Hyllov; Pavel Pešata, Neveklov; Jindřiška Pilaň, Úvaly; Karel Sehyl, Praha; Martin Schulz; Jitka Stejskalová, Osová Bítýška; Bohumil Suk, Sudislavice; Vilém Turčan, Prievidza; manželé Vlkovi, Vlašim; Denisa Vondrová, Píkovice a dalších několik set anonymních dárců veřejných sbírek zvířet v nouzi, Místo pro přírodu, návštěvníků Domu přírody Blaník, paraZOO a Vodního domu v Hulicích.

Poznámka: Stálí přispěvatelé jsou uvedeni tučně.